

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 161. szám
1940. július 20., szombat

Felolvas-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

FRINT LAJOS †
1850—1940

Az erdélyi magyar ágostai hitvallású evangélikus templomfalakra fekte gyászlobogókat tűznek mindenfelé az országban, Frint Lajos, az Egyház nátrárkai-körü vezetője, megtért az Urhoz, kinek kilencven hosszú és történelmi eseményekkel teljes esztendőn keresztül mindig igaz és hív szolgálta volt.

A gyászír első dőbnetében is teljes egészében érezzük a veszteség súlyát, mely nemcsak Egyházát, de az egész erdélyi magyar közéletet sújtotta Frint Lajos elhunytával. Puritán egyénisége, széleskörű tudása, igaz hitének krisztusi szellemiségű összetartó ereje szinte örök erőforrásként hatott egész Erdély ősi gyökerezésű egyházi közéletében és egész nemzedékek nőttek fel mellette, körülötte, miát az erdő-óriása körül a fiatal cserjék, hogy általa buzdítva, töle merítve erőt, kitartást, róla véve példát, az ő egyszerűségével, megragadó közvetlenségével, mélyszépséget szeretővel és bibliai bölcsességével követhessék mindazokat az irányelveket, amelyeket hitbeli nagy családja számára kijelölt.

Egyszerűségében volt messzi kiemelkedő egyházfejlesztési egyéniségének minden lebilincselő varázsa, mellyel már a legelső találkozáskor lelkes hivatást nyert mindazon eszémeknek, melyeket megtestesített. A püspöki palást nélkül is, fekte poigári öltönyében, makulátlan fehérségű, jellegzetes csokornyak-kendőjével egyformán parancsolt tisztelekre megléte feltétlen bizalomra, vagy éppen elragadtatott rajongásra. Melegséget és lelki derűt sugárzó szemében az Isten és az ember ismeretének mindentudó szelíd-sége és megbocsátása költött és tekintetét kilencven év élettapasztalata sem tudta elfátyolozni egy pillanatra sem, bármennyi szenvedést, boldogtalanságot, küzdelmet és az élet sok más borús leleaszegését kellett hivatása folytán megélnie, végigélnie. — Valamennyien Isten egyforma gyermekei vagyunk. — vallotta Krisztusban gyökeredző hittel — és a legjobb szívet kell segítenünk egymáson, úgy, ahogyan csak tudunk. A népi közösség érzése eleven erőként lobogott lelkében. A hit közösséget és a vérségi kapcsolatokat azonosítást a kulturális közösség egységén tülemelkedő keresztényi életközösség nemcsak humanitásával érlette egész gondolatvilágában és ebben a krisztusi életközösségben egybeolvadt minden kulturális, minden dogmatikai, minden nyelvi különbözőség, mely mai közéletünkben választófalakat emelt Krisztus igazságainak késői követői között. Frint Lajos püspök, a ferencfalvi János pap gyermeke, kora ifjúságától kezdve megismerte az embert, akinek lelki irányítását vállalta egy hosszú életre és megismerte az Egyházat, melynek szolgálatát, atyja nyomdokába állva, oly példamutató áldozatossággal végezte. Az eltelt évtizedek alatt az Egyház és az ember így talált egyre bensőségesebben egymásra a hivatott lelkipásztor népdanulájára irányítását. Az erdélyi magyar ágostai hitvallású evangélikus egyház szuperintendenciája így vált olyan erőforrássá, mely új vezető nemzedékeket nevelve, gyarapodó tömegeket vonzott nagy családi körébe, az egyházfejlesztésnek és világi vezetői példájának követésére. Nagy lélek lobogott a gyöngye, törekvő testben; de mint a rádium, melynek láthatatlan sugárzása az anyag legmélyebb részecskéitől hatol, Frint Lajos lelkipásztori majd egyházvezetői munkássága az eleven példa mindenkit megragadó varázsberejével a legnehezebb időkben forrasztotta eggyé hűveinek tömegeit a megerősödő egyház lavára s az Ur nagyobb dicsőségére, hogy az egyházi vezetők általa neveit új nemzedékeire a jól végzett munka nyugalmával bizhassa az erdélyi evangélikus magyarság közéletének további irányítását. Megadott neki, hogy nagy életművének legfelsőbb helyről is kiérdemelt, hivatalos elismerését megérhesse és mindenki által megbecsülten hagyhassa jó kezekben örökét, az erdélyi magyar evangélikus egyház virágzó szervezetét.

Frint Lajos püspök hátramaradott kislány vérése, a nagy hitbeli családjának gyászában bensőséges fájdalommal osztozik Erdély egész magyarsága, protestáns felekezeti különbség nélkül. Mindnyájan érezzük, hogy mennyivel lettünk szegényebbek ulla elvesztésével mely számára megváltást hozott a test szenvedéseiből. Lelki gazdagságának kincsét, életének összefoglaló hirdető igazságait azonban száz és száz, ezer és ezer fogékony lélekbe oltva élnek tovább közöttünk, folytatva az elmulás örök vézetét és diadal-maskodva Frint Lajos püspök egyházépítő és életnevelő munkáját. (L)

Hitler vezér és kancellár:

Nincs ok a háboru folytatására!

Mint győztes, békeajánlatot tett Angliának a német államfő — A váratlanul összehívott birodalmi gyűlés előtt ismertette a német birodalom Vezére a háboru eddigi fejleményeit, a német győzelmeket és méltatta a hadsereg és az állam vezetőinek, valamint az összes fegyvernemek vezetőinek önfeláldozó tevékenységét — Hitler élesen támadta Churchillt és azokat, akiket a háboru felidézésévé, illetve folytatásának erőszakolásával vádol — Folytatódnak a haditények, levegőben, vizen és szárazföldön dühög a háboru

Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken Berlinbe érkezett

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken délután a német birodalmi kormány meghívására rövid látogatásra Berlinbe érkezett. Fogadására az anhalti pályaudvaron megjelent Ribbentrop külügyminiszter, Alperi berlini olasz nagykövete, a nagykövetség főtisztviselőivel, a berlini olasz kolónia tagjai, az állam, a párt és a véderő különböző személyiségei. A kölcsönös üdvözlések után Ciano gróf Ribbentrop kíséretében ellépett a pályaudvar előtt felállított díszszázad arcvonalánál, ezután pedig a német birodalmi külügyminiszter a Bellevue-kastélyba kísérte, ahol Meisner miniszter fogadta, a birodalmi vezér megbízásából.

Németország békét akart és el lehetett volna kerülni a háborut

Berlin. Péntek este 7 órára váratlanul összehívták a birodalmi gyűlést, amely a Kroll-operában ült össze. Zsúfolt karzatok és padsorok előtt lépett be pontban 7 órakor Hitler vezér és kancellár, helyetfoglalt, majd Göring vezértábornagy, a nemzetgyűlés elnöke nyitotta meg a következő szavakkal az ülést:

— Képviselő urak! Felszólítom Önöket, hogy elsősorban emelkedjenek fel helyükről, hogy kegyeletüket nyilvánítsák mindazon német katonák, tisztek és altisztek emléke előtt, akik életüket áldozták a német jövőért. Hősi halottainknak szól ez a mély kegyelet és a birodalmi gyűlés nevében ünnepélyesen kijelentem, hogy e hősi halottak hátramaradott családtagjairól a jövőben teljes mértékben gondoskodunk, nehogy hiányát érezzék annak, akik elvesztettek. Ez a vezér parancsa és erről legközelebb történik intézkedés.

Miután a képviselők helyetfoglaltak, a vezértábornagy újból felszólította őket, hogy újból emelkedjenek fel helyükről és áldozzanak egy percnyi magukbaszállással, a hű szövetség: az olasz hadsereg hősi halottainak és közöttük a nagy fascista Italo Balbo légitábornagy emlékének.

Ezután a kegyeletes aktus után Göring Herman Hitler felé fordulva a következőket mondotta:

— Vezérem! A birodalmi gyűlés kéri, hogy mondja el beszédét.

Hét óra 5 perckor lépett a szónok emelvényre Hitler vezér és kancellár és az őt fogadó nagy taps elültével a következő beszédet mondotta:

— Képviselő urak! A birodalmi gyűlés német férfiai!

— Szabadságunkért s népiünk jövőjéért folytatott harc közepén állunk és mégis összehívtam Önöket, hogy e történelmi események rugóit lássák és a katonai és hadászati körülmények ismertetése után még egy utolsó felszó-

lítás intőzzék az emberi érzelmekhez, józansághoz és megértéshez.

— A nemzeti szociálizmus alapvető gondolata és célkitűzése volt a versaillesi békediktátum revíziója, — lehetőleg békés eszközökkel. Ez a revízió természetesen szükséges volt, mert Versailles nemcsak megaláztatást, jogfosztást és lefegyverzést jelentett Németország számára, hanem anyagi megsemmisítésünket kívánta 1920-ban és a jövőt illetően bennünket: a világ egyik legnagyobb kultúr népét, szinte el akart tüntetni a történelem színpadáról. Az éhezhez szükséges javainkat akartak elrabolni tőlünk, amit egyes belátással rendelkező államférfiak — még ellenfeleink sorában is — megértették s a vérszomjasokat óvták az elharmarkodott tettektől, de ezeket nem hallgatták meg. A Népszövetségben keresztül lehető lett volna ennek a diktátumnak revíziója, azonban a genfi intézmény kezdettől fogva inkább könnyörtelen végrehajtója volt ennek az okmány-nak, semmint enyhítője. A demokratikus Németország minden kísérlete ez irányban eredménytelen maradt. Mert a világháboru után győző minden általa hozott rendelkezést szentnek tartott.

— A világháboru utáni győzők nem voltak becsületesek és a versaillesi szerződés kiválgatói az emberi kulturálatlanságnak, vakmerőségnek és alacsonyrendűségnek adták tanujelét. Bizonyították erre az, hogy a plutokrata-demokráciákat odáig vitték, ahol most állanak.

— A nemzeti szociálizmus programja a német állam belpolitikájában megszüntette a kizsákmányoló törke uralmát és természetesen ez nem volt rokonszenves az ugyancsak hasonló kaszt által kormányzott nyugati országokban. A mi követeléseink természetességét és jogosságát minden nép magától értetődőnek tartotta, csak éppen azok nem, akik a mi megaláztatásunkból hasznot húztak. Nem akarták békés eszközökkel a versaillesi diktá-

tumot megszüntetni és mi az angol-francia hatalmasok akarata ellenére keresztülvittük amit akartunk. Mi háború nélkül alakítottuk ezt a reviziót: nem azért, mert az ellenséges demagógia azt hirdette, hogy nem vagyunk alkalmasak a háborúra, hanem azért, mert józan teremő és építő munkát akartunk Európában. 1938. szeptember 29-ikén Münchenben már úgy látszott, hogy meg van a békés együttműködési alap London-Páris-Róma és Berlin között. A nemzetközi tőkés és a háborus uszítók a békés megoldásban örült terveik és kalmár szellemük pénzhasználó haszonlesésének csődjét látták. A nemzetközi tüke el-

Franciaország és Anglia hosszú háborút akart

— Mit kívántam én akkor? Egyetlen német államférfi sem mert volna olyan szerény lenni, mikor én csupán az ősi német várost: Danzig visszacsatolását kívántam és összekötöttem a birodalom ugyancsak ősi, de elszakított területével. Itt is csak népszavazást kívántam, nemzetközi ellenőrzés alatt. Churchillék háborúra uszítottak és ha ezekben az angol államférfiakban a felelősségnek csak a töredéke lett volna annak, mint amennyi felelőség Európa iránt bennem él — alacsonyrendű játékaikat nem csinálták volna végig. Ezek az európai és Európán kívüli klikkek azonban a lengyel becsület megvédésének ürve alatt visszautasították feltételeimet és fegyverhez nyúlt Lengyelország. Sokáig türtöztettük magunkat, hogy a lengyelk által elkövetett tömeggyilkosságokat ne toroljuk meg, Lengyelország, mint egy felült hólyag, már arról álmodott, hogy Berlin előtt fog megállani hadseregével és a lengyel határt az Oderánál, vagy az Elbénél fogják megszabni. Türtünk, pedig egy vállrándítással össze tudtuk volna törni ezt az államot.

— Még szeptember 2-án is el lehetett volna kerülni a háborút, mert bár Németország csapatai együttesen haladtak előre, elfogadtam Mussolini békeközvetítését. Franciaország és Anglia azonban háborút akart és nem hékét, hosszú háborút, amint Chamberlain mondotta, hogy közben a fegyverkezési részvények árnyaloma felmérien és az üzletek jól sikerüljenek.

„Sokat köszönhetünk az ellenséges államférfiak böbeszédűségének”

— Ezerkilencszáznegyven július 19-én, egy német katona fontos okmányokat talált egy vasúti kocsiában. A különböző parancsnokságokon keresztül kerültek ezek az okmányok a német vezérkarhoz és kiderült, hogy ezek a legfőbb szövetséges haditanács ülésének jegyzőkönyvei. Itt Churchill ur nem tud hazudni és tagadni, mint az a varsói okmányok esetében történt. Gamelin, Daladier, Weygand és a főbb vezetőfőiről sajátjuk aláírásai a koronátnak mennyire akarták a szövetségesek a háborút kiterjeszteni Finnország esetében, mint akarták Skandináviát megszállni s hogyan szerették volna a Balkán-népek száz hadosztályát megkapni. Délkelet-Európa békéjének felgyújtása révén. Előkészítették Baku bombázását, a török semlegesség megsértését, a Hollandián és Belgiumon történő átvonulást — mindezekből pedig csak dilettantizmus mutatkozik meg, amelynek során kézsek lettek volna harbari lelkiismeretlenséggel százazreket feláldozni és emberek millióit a kiirtések révén halálátalanná tenni.

— Bekergették Lengyelországot a háborúba és 18 nappal később meggyőződtek róla, hogy mennyire alkalmatlanok mindenre.

— Az elmúlt év október 6-án másodszer beszéltem erről a helyről a német népre rákényszerített háború kezdete óta. Lengyelország legyőzötése után felhívást intéztem az ellenséges államokhoz, mert nem akartam tovább folytatni a háborút. Főként a franciákat óvtam ettől és akkor a háborus uszítók ebben gyáva-ságot mutatva vélték felfedezni. Visszautasították azazal, hogy ezt a háborút az emberiség, a kultúra a civilizáció sőt a vallás szentsége nevében folytatni kell. Természetes, hogy olyan emberek mint Churchill, Duff Cooper, Hore Bellsha és Eden nem akartak békéről tárgyalni és azt hitték hogy nem történik semmi. Azt hitték hogyha nálunk bizonyos szünet áll be, akkor nem következik folytatás. Biztosíthatom Önöket, hogyha én sokáig nem beszélek az nem jelent azt, hogy én nem is csinállok semmit.

— Nálunk nem egy van, mint a demokráciánál, hogy minden új repülőgéptípus megépítésénél világhársogunk mindent. Bevallom itt Önök előtt, uram, hogy az ellenséges államférfiak böbeszédűségének igen

kezdett agítani a békés megoldás ellen. Az ezeknek a szolgálatában álló sajtó hazaárulónak és gyengéknek tartotta a békétakarókat és elindították utárára az ötödik hadosztályt.

— Zsidók, szabadkőművesek, nemzetközi börzsespekulánsok, fegyvergyárosok és hivatásos uszítók ezek buzdították a lengyel államot arra, hogy a német követelésekkel szembe szálljon, azt a lengyel államot, amellyel szemben a nemzeti szocialista vezetők állandó önmegtartóztatással viselkedtek, amikor azt látták, mint sértegetni nap-nap után egy ilyen kis állam a nagy német birodalmat.

Sokat köszönhetünk, mert az a révükön sokat megtudtunk. Így tudtuk meg Angliának Norvégia elleni kö-szítődését és amíg ők gondolkodtak, én határoztam. Még jobban megszerveztem és felfegyvereztem a német hadsereget. Márciusban megtudtam, hogy a szövetségesek be akarnak avatkozni az orosz- finn viszályba. A titkos okmányok megmutatták, hogy a szövetségesek célja nem volt egyéb, mint hogy lehetet-

Ami nem sikerült 1914-ben, azt most siker koronázta...

— Közben nyugatról egyre nyugtalanítóbb hírek érkeztek. Hollandia és Belgium határán éppen határt-biztosító egységeink voltak, amikor megtudtuk, hogy a francia-belga határon páncélosztagok tömegét vonultatják fel, hogy villámháborúval törjenek át Belgiumon a német határ felé. Gyanúsak voltak az állandó vezérkarl megbeszélések a két ország és a szövetségesek között, amelyeknek kétoldalúknak kellett volna lenniük és a másik gyanús körülmény az volt, hogy Belgium és Hollandia nyugati határait nem erősítette meg, hanem minden csapatát a német határra koncentrált. Láttam, hogy az angol-francia támadás mind-on pillanatban bekövetkezhetik.

— Május 10-én reggel 5 óra 35 perckor utasítottam a támadásra. Az volt a célom — amit el is érttem — hogy a teljes francia páncélos hadsereget megsemmisítsem.

— Ami 1914-ben nem sikerült, azt most siker koronázta. A balszárnyat támadtam meg. Ugyanakkor azonban biztosítottam a német hadsereg hátterét, hogy a jobbszárnyra is behatoljon. Főcélom volt, hogy a Somme és az Aisne mentén a svájci határig eljussak, majd pedig Bordeaux felé a tengerpartig. Így is történt. Hogy ez sikerült, a német katonának köszönhetem. Ahová állították, kifőnően bevált. Semmi vér-áztatás nem riadt vissza és ez a háború nemcsak az ellék hanem az előjövő nemzedékek számára is drága és szent lesz. Elsősorban a hadseregvezetésnek, a legkisebb katonáig elismerést kell mondjak.

— A nyugati hadsereg a balszárnyat fedezte és a

Elismerés a hadseregnek és a munkatársaknak

— E pillanatban a magam és a német nép nevében köszönetet mondok tiszteknek, altiszteknek, a vezérkar névtelen munkásainak és a katonáknak. Kihelenthetem, képviselő urak, hogy ez a háború megmutatta: A német gyalogság a legjobb a világon és a német páncélosok beirták nevéket a világtörtételemben. De minden fegyvernemnek az SS osztagoknak is dicsőret jár. A légi haderő május 10-én hainalban elindult mindent elsőbör erejével. Néhány nap múlva ur lett a teljes légitér fölött és egyetlen pillanatra sem adta ki kezéből ezt a hatalmat. A vezértábornagy műve felismerhetetlen. Feladatuk volt eltüntetni az ellenséges repülőgépeket, megakadályozni az ellenség mozgását, támogatni a saját csapatokat, megtörni az ellenség erkölcsi erejét és az előtörnyösöket szétlítani. A légi haderő hátszája nélkül sohasem lehetett volna ezt az eredményt elérni, az ő teljesítményük nélkül a hadsereg munkája hiábavaló lett volna. És ugyanez a megemlékezem a tartalékokban és az ország határaitól levő katonai munkatársaimról, akik a hadsereg felfegyverzését, a tartalékok kiképzését végezték, végül pedig munkatársaimról szólók, akikkel a vezérkarban hónapok emésztő munkája közben dolgoztak ki a terveinket. Ezekről a részletekről csak a háború végén lesz módomban részletesebben nyilatkozni.

— Minder a teljesítmény azonban lehetetlen lett volna a nemzeti szocialista párt szervezete nélkül. Már 1919-ben programunkba vettük, hogy új néphadsereget állítunk fel s a demokráta ellenség plutokratikus bűnése nem süllyedt szembe a nemzeti szocialista népközösség fanatizmusával. Az új Németország győzelméből részt kérnek Hess Rudolf, Himler, a rendfenntartó hatóságok vezetője, Lev dr., a birodalmi munkaszolgálat irányítója, Todt dr. tábornok, a véderőművek szervezője, Göbbels dr. propagandaügyi miniszter, aki a legfőbb és legfontosabb háborús propagandát teremtette meg, Wienfeld és Kreuder, a téli segély, akció intézői is teljes elismerést érdemelnek. A megdicsőretet sorában a legelső helyen kell említenem hűség munkatársamat, Ribbentrop külügyminisztert, aki a birodalom külpolitikáját azzal a mesteri tudással és előrelátással intézi, ami elszakíthatatlan munkatársammá tette.

— Képvisező urak! Mint a német állam fele és a német haderő legfőbb parancsnoka olyasvalakit kell megdicsőrejek, kinek személyes működése páratlan és egyben a maga nemében és akinek neve a nemzeti szocialista mozgalommal, a Harmadik Birodalom megalapításával, az SA és a német légi haderő megeremtésével kitűnik valamennyiünk között. A nép és a birod-

lenné tegyék számunkra az orosz és a román köla) és a svéd vasérc szállítását. Az orosz- finn béke, zítés után Skandináviára vetették szemüket a szövetségesek, hogy elzárják előlünk a svéd vasércet és nem átalították volna Svédországot is kényszeríteni erre. A böbeszédű angol államférfi: — az admirális első lordja árulta ezt mind el nekünk egy sajtónyilatkozatában és április 8-ka volt kétszeri elhalasztás után az utolsó határidő, hogy az angolok Norvégiában partraszálljanak. Az Altmark esetében, majd a norvég partokon lerakott angol aknazár pillanatában láttam, hogy a norvég semlegesség nem áll fenn. Április 9-én megelbűtük az angolokat. Churchill, a tengerészet első lordja valószínűleg nagyon elámult, amikor megtudta, hogy saját hajói helyett német tengerészek vannak a norvég fjordokban. Ez a teljesítmény volt a német főhadiszállás legdicsőségesebb hadtette. Légi haderő és haditengerészet tízszeres túlerővel szemben olvan teljesítményt nyújtott, ami csodával határos. Elzárt csapatainknak légi uton küldtünk élelmiszert és megmutattuk az angol flottának, hogy nem élvezet velünk a tengeren találkozni. A norvég katonák bátran harcoltak, de nem tudták ellenállni és mindazoknak, akik kétségbevonták az új német birodalom egységét, be-szűdes bizonyíték volt a Norvégiában harcoló ostmárkbell egységeink hősiessége. Vezetők, altisztek és katonák egyként teljesítették a kötelességüket.

mosell defenzíva után lépett csak támadólag fel. Május 10-én megindult a front az északi tengeriől kezdve és narancsot adtam; meg kell törni a holland ellenállást, el kell foglalni Antwerpen, Lüttichet, majd a baloldalon a Maason át a Namur-vonalat és az Ais-nen és a Sommeon át tovább kell mennünk. A balszárny áttörését, ami 1915-ben a Marne-nál történt, meg kell akadályozni — és ez sikerült. Ez a csata döntő kimenetelű volt az egész háborúra. Megsemmisítettük a francia hadsereg zömét és elpusztítottuk az angol expedíciós hadsereget. Nem Páris volt a főcél, hanem a svájci határhoz akartunk eljutni. Mindez természetesen történt, amikor változás állt be a francia hadsereg vezetésében és Gamelin helyébe Weygand lépett. A német katona hátszája ebben az offenzívában mutatkozott meg teljesességében; Páris esését a francia ellenállás frontját kétoldaltól nemcsak körülzártuk, hanem teljesen megtörtük. Ekkor következett a fegyverszünet kérése. Páncélosaink feltartóztatatlannul haladtak a Rhonon át Marseille felé, a másik oldalon pedig a Loire-on át Bordeaux felé. Polytattuk a francia hadsereg megsemmisítését.

— Közben Olaszország belépett a háborúba. — Le kell szögezmem egy tényt. Mikor Petain marsall felajánlotta a fegyverletételt akkor rem egy meglevő, rendelkezésre álló és kezébenlevő fegyvertett le, hanem egy minden katona számára lehetetlen és kilátástalan helyzetben fegyver-nélkül kéri fegyverszünetet. Ezt a helyzetet kizárólag Churchill ur és társai nem értették és nem értik meg.

lom történelmi alakja s és valóban csak kevés halandónak adatott meg, hogy már életében megérhessék működése fömüvének: a német légi fegyvernemnek olyan magas fokra emelkedését hogy az a világ legéresebb léghaderőjévé vált. Hírhoros győzelmekéért a legfőbb érdem az övé. El nem muló és örökké világlázító érdemei vannak Göring Hermannnak, akit ezen nem kinevezek a Birodalom Tábornagyává és átvonul. Tom neki a Vaskereszt-rend nagykeresztjét, azokért az elévülhetetlen érdemekért, melyeket a német nép és birodalom jövőéért és feltámadásáért szerzett.

Kinevezések, előléptetések

— Vezértábornagyvá nevezem ki Brauchitsch hadseregparancsnok-vezérezredest, valamint ugyancsak vezértábornagyvá nevezem ki Bundsteck, Ritter von Leh, Bock, List, Kluge, Wietzleben és Reichenau hadseregparancsnok vezérezredest. Vezérezredest nevezem ki Hayda vezérkarl főnököt, Theulmann, Frelherr von Weiss, Mühler, Busch, Strauss, Falkenhorst, Fleiss, Jobert, Guderia, Hoth, Höpner, Haage tábornokot, valamint Bider generált, a norvégiai hegyi gyalogság főparancsnokát, akit ezenkívül a Vaskereszt-rend lovagi keresztjét is megkapja.

— A tengeri haderő méltatlanság csak a háború végén történnék meg, de addig is előléptetem Karlis tengernagyot vezértengernaggyá.

— A léghaderőnél a következők előléptetésekkel eszközlöm: Vezértábornagyok lesznek: Mlich, Sperle, Kettnering légi gyly vezérezredestek, Vezérezredestké nevezem ki Stump, Graune, Keller és Wieso légi gyly tábornokokat. A vezérkarban közvetlen munkatársamat, Keiter vezérezredest vezértábornagyvá és Jodel tábornokot tüzérségi hadseregfelügyelővé léptetem elő. Külön elismerésem illeti azokat a tábornokaimat, akik a Maginot-vonal elleni támadásnál már eleve olyan kitűnő és feltétlenül győzelmrevisz mód-szereket és taktikát alkalmaztak. Fromm tüzértábornok, a felszerelés és utánpótlás főnöke külön elismerésemet vívta ki.

— Háborús beszámolóim nem lenne főkéletes, ha az olasz szövetségesről nem beszélnék kellik meleg-séggel. A nemzeti szocializmus és a fascizmus testvéri megértésben áll egymás mellett.

(Folytatás ... oldalon)

Péntek délután elhunyt Frint Lajos, az erdélyi evangélikusok 90 esztendőszuperintendense

Hosszas szenvedés után hunyta le szemét örök álmra az ősz egyházfő
Vasárnap délután az aradi lutheránus templomból
indul a temetési menet

Az erdélyi magyar közéletet súlyos veszteség érte. Az erdélyi ágostai hitvallású evangélikusok ősz püspöke, Frint Lajos szuperintendens — aki az elmúlt esztendő októbere óta szenvedésekkel teli betegsége miatt kénytelen volt az ágyat őrizni — péntek délután öt órakor, két napos haláltusa után visszaadta lelkét a Teremtőnek, akinek hatvanöt esztendőig hűséges szolgája volt... Az erdélyi evangélikusok pátriárkális kora püspöke méltósággal és az Ur kiismerhetetlen akaratában megnyugodva viselte a nagy szenvedéseket s hosszú betegségének ideje alatt is — nem törődve a testét gyötörő halálos kórral — élénk érdeklődéssel kísérte egyházának ügyeit s amennyire betegsége megengedte, az utóbbi hónapokban is tevékenyen részt vett a szuperintendencia vezetésében.

Az utolsó órák

Péntek délután, öt óra előtt néhány perccel...

Az ősz püspök betegszobájában a családtagok, akik féltő szeretettel és lelkierővel virrasztva, mélységes aggodalommal igyekeztek a beteg szenvedéseit könnyíteni. A megakadályozhatatlan vég már napokkal előbb fenyegetett és péntek délután a leselkedő halál észrevétlenül a betegágy mellé lopódzott és a napokig tartó haláltusában meggyötört arc kisimult, már halk sóhaj sem lebbent el ajkáról, amidőn a lélek az örökkévalóságba távozott... Az ősz püspök orvosfia, Frint Sándor dr. emelte fel a halálban elernyedvett kezét, amelyben már megszűnt a vérlektetése:

— Halott...

Alig negyedórával azután, amikor az erdélyi evangélikusok püspöke az élők közül eltávozott, a városban már mélységes meghatódással járt szájról-szájra a megrendítő hír. Arad összes templomaiban, felekezeti különbség nélkül megkondultak a harangok s nemcsak az evangélikus hívek tömege, hanem a másvallásúak közül is sokan gondoltak megilletődve az ősz püspökre, aki életében mindig a béke és az emberbaráti szeretet hű pásztora volt.

A lesújtó gyászír

A halállal vívódó ősz püspök kezelőorvosai, Frint Sándor dr., Palágyi Jenő dr. és Korányi Barna dr. már hetekkel ezelőtt látták, hogy a végzet kikerülhetetlen. Az agkori gyengeség és a hosszú ágybanfekvéssel járó nagy legyeny-

Frint Lajos a ravatalon

A szuperintendencia épületében, az első emeleti püspöki lakásban, a hófehér ágyon, fekete papi tallárban fekszik az ősz püspök. Halálos sápadtságu kezét, amely az életben annyi áldást osztott már, összekulcsolta a kegyelet — az újjak az evangélium feketekötésű könyve köré fonódnak... Arcán a hosszú szenvedés utáni megbékélés — a halál végtelen nyugalma.

Frint Lajos szuperintendens halott, élt kilencven évet...

Kilenc évtized — az emberbaráti szeretet, az építő munka, a béke táradhatatlan, odaadó szolgálataiban. A Mindenható, akinek akarata kiismerhetetlen, nem engedte meg, hogy szeptember 17-én a hívők és tisztelők serege ünneplhesse az ősz püspök kilencvenedik életévének a betöltését. Az ősz püspök eltávozott, mielőtt a pátriárkális kor kilencedik évtizedének fordulóján ismét megnyilatkozott volna iránta a hála és a szeretet.

A szeretet, a béke tanait hirdette...

Frint Lajos 1850. szeptember 17-én Aradon született, édesapja Frint János ferenc-halmi evangélikus lelkész és édesanyja, Abrozi Éva már a szülői házban beléoltotta a gondolatot: az emberek békéjéért és lelki boldogulásáért kell élni... Ezt a szép élet-eszményt mint lelkipásztor ohajtotta ő is szolgálta s ezért budapesti és selmecbányai középiskolai tanulmányok elvégzése után a pezszo-

gulás csak siettették a halált, amelyre már napokkal ezelőtt előkészítették a hozzátartozókat. Az ősz püspök szívós szervezete a végsőkig kitartott, de hiábavaló volt minden körültekintő ápolás, az Orvostudomány minden ereje — a végzetet nem lehetett feltartóztatni utjában...

Purgly László egyházkerületi főfelügyelő péntek délelben Aradra érkezett és az egyházkerület minden vezetőségi tagja lélekben már előre felkészült a kikerülhetetlen végzet súlyos csapására. A szuperintendencia irodájába némán, halk léptekkel jöttek a mélységes aggodalommal eltelt szívű hívek, az egyházvezetőségi és nőegyleti tagok és hangtalanul, egymás szeméből igyekeztek kiolvasni, hogy a megrendítő végzet bekövetkezett-e már...? Ekkor még az ősz evangélikus püspök utolsó küzdelmét vívta a halállal és pénteken — két napi agónia után — az előre sejtett és megrendüléssel várt tragédia bekövetkezett...

Az egyházkerületi vezetőség péntek délután szétküldötte a gyászírt vivő táviratokat: az illetékes kormánytényezőkhöz, az erdélyi magyarság képviselőihez, illetve a népközösségi központhoz és a kisebbségi egyházi és társadalmi vezetőket is értesítették: Frint Lajos szuperintendens, az erdélyi evangélikus egyház püspöke halott...

A presbiterium bucsuja

A egyházközségi vezetőség máskülönböen ugvanacsok pénteken az aradi sajtó útján felhívást bocsátott ki az evangélikus egyház presbiteréhez, amelyet az alábbiakban közlünk:

— Az evangélikus egyház presbiteri folyó hó 20-án, szombat déli fél 12 órakor vesznek utolsó bucsút szuperintendens lelkészüktől, FRINT Lajostól. Gyülekezés az egyháztanács termében, fél 12 órakor. — Az egyházközségi vezetőség.

Amidőn az evangélikus egyházközség vezetősége a gyászban mélységesen megrendülve intézkedéseket fogantatosított az elhunyt püspök temetésére, már a halál bekövetkezése utáni órákban a részvét és a gyászban való együttérzésnek számos megnyilvánulása történt. A halás szeretet a legnagyobb fokú megbecsülés, amely nemcsak a kisebbségi, de a többségi társadalom minden rétegében is megnyilvánult a mindig nemesen gondolkodó, melegszívű püspök személye iránt, már az első órákban elvitte a halálos ágyhoz a mélységes megrendülés megnyilvánulását.

nyelvi evangélikus teológián, később a németországi Halle-ban készült az Ur szolgálatára. Békéscsabán az 1875-ik esztendőben Sárkány Sámuel püspök avatta lelkipásztorrá és első szolgálati helye a bácskai Ferenchalom, ahol 1877-ig hirdette a szeretet és béke tanait. Majd Mezőberényben (1877—79), Torzsán (1879—80), a torontalmegyei Uipáznán (1880—81) lelkipásztorkodott és minden szószéken nemcsak a szeretetet, hanem a nagy elismerést is megnyerte személye iránt.

Az 1881-ik évben került Aradra, mint lelkész, ahol rendkívüli képességei, lelkének gazdagsága és végtelen, mindent magához ölelő szeretete az egyházközség legelsőjé közé emelte. Az 1920-ik esztendőben — az első világháború vérözönének elapadása után — a zsinatpresbiteri evangélikus egyházkerületi végrehajtó bizottsága elnökének választotta és ebben a tisztségben hét esztendőig küzdött egyházáért. Ekkor — 1927-ben — Goldis miniszterrel kivívta a beleegyezést, hogy megalkítsák a szuperintendenciát, mely az 1940-ik év márciusában hivatalos elismerést is

nyert. Életmunkájának koronája volt a szuperintendencia elismertetése és ezt az örömet — mégha betegágyban is — híveinek körében ünneplhetette... Szüneteseit bearányozta a mélységes hála és szeretet, amely szíve utolsó dobbanásáig kísérte.

Frint Lajos 1882. április 13-án Lality-ben kötött házasságot Teccényi Gizellával, akivel 53 esztendőig élt együtt boldog házasságban, amelyből két gyermek származott: Frint Sándor dr. ismert aradi orvos és Frint Olga özv. Korom Györgyné, akik az ősz szuperintendens hónapok óta éjt nappalá téve, önfeláldozóan ápolták. Frint Lajos püspököt gyermekeik kívül menyee, dr. Frint Sándorné és három unoka: Korom Erzsébet, Frint Ilse és Tibor is gyászolja.

Vasárnap temetik az evangélikus templomból az elhunyt szuperintendens

Frint Lajos szuperintendens temetésére az egyháztanács már megtette az előkészületeket: A szombat déli egyháztanács után házi gyászszertartás lesz a halálos ágyánál, ahol a családtól Dénes Béla lelkész bucsuztatja és elmondja a halottak imádságát. Ezután az elhunyt püspök földi maradványait a templomban felavatalozzák. A vasárnap délelőtt 10 órai istentiszteletet kivételosen a tanácsteremben tartják.

Vasárnap délután öt órakor kezdődik meg a gyászszertartás, amely után örök nyugalomra viszik az ősz püspököt. Délután 5 órakor gyászistentisztelet lesz a templomban, ahol a gyászszertartást Materny Imre nagyváradi főesperes senior, Nikodémusz Károly kerületi jegyző, brassói lelkész, Argay György temesvári esperes lelkész és Sipos András hosszufalu-alszegi esperes-lelkész segédletével végzi. Materny Imre senior főesperes mondja majd a gyászbeszédet, amely után az evangélikus hívek nevében Purgly László egyházkerületi felügyelő bucsuztatja el a legfőbb evangélikus lelkipásztort.

Frint Lajos püspök földi maradványait az aradi Felsőtemetőben levő családi sírkertben helyezik majd örök nyugalomra, s amidőn az ősz püspök elfáradt testét átadják az anyaföldnek, Nikodémusz Károly főjegyző mond imát.

Az elhunyt erdélyi evangélikus szuperintendens temetésére előreláthatólag az egész ország területéről érkeznek majd a gyászolók, hogy személyes jelenlétükkel is nyilváníthassák a szeretetet, végtelen elismerést, amely áldásos élete során mindig kísérte...

A bucaresti-i rádió hivatalos megállapítása:

A déli határon nyugalom uralkodik

Bucuresti. Rador távirati iroda hivatalos közleménye: Egyes külföldi rádióállomások és sajtóorganumok arról adták hírt, mintha a román-bolgár határon levő román csapatok előbb hátrábbi állásokba vonultak volna, majd később újra elfoglalták volna előbbreolt vonalaikat. Illetékes bucaresti-i körökben a román rádiót felhatalmazták annak nyilvánosságra hozatalára, hogy mindezek a híresztelések szenzációvadászok agyában születnek meg. Egész Romániában úgy nyugaton, mint a déli határokon a legteljesebb nyugalom uralkodik a lakosság szorgosan és nyugodtan végzi munkáját, a mezőgazdaságban és többi teendő körében. Semhol semmiféle incidens nem fordult elő, a hadsereg pedig kötelességét teljesítve, megállapított vonalain áll és ahol módja nyílik segítségére siet és rendelkezésére áll a mezőgazdasági munkáját végző lakosságnak.

URANIA: Nagyjlmek színháza. Tel.: 42-32. MA; 3 órától.

Szenzációs 2 film 1 műsorban

I. „BAZZIA“

Wallace Beery. Izgalmas és megható
bűnügyi dráma.

II. Milli Korjuss, Louise Rainer és Fernand Gravel

hatalmas énekos
filmje: a Nagy keringő

JOHANN STRAUSS élete...

Legujabb háborus UFA hirdők!

A nagyvezérkar 4. számú rendelete újabb 34 mozgósított katonai kategória szabadságolásáról

Bucuresti. A nagyvezérkar 4. számú rendelete 1940. július hó 19-én:

A nagyvezérkar elhatározta, hogy az 1940. július 13-án kiadott 3. számú rendeletében szabadságot, illetve leszerelt egyéneken kívül, még újabb tiszteket, altiszteket és legénységi állománybelieket — akik jelenleg összpontosítva vannak — szabadságot.

Ezen újabb nagyvezérkari rendelet értelmében szabadságot kapnak, mindazon vörös és sárga behívóparancssal rendelkező tisztek, altisztek és legénységi állománybeliek akiknek vörös

és sárga behívóparancsa a következő jelzéseket viseli:

- 1 CSILLAG: ZR2, VS2, CB2, VS3, HP3, PA3.
- 2 CSILLAG: SU2, SU3, SO3, ZT2, ZT3, VU2, VU3, US2.
- 3 CSILLAG: XV2, XV3, ZA2, ZA3, UF3, OT3, ZH3, OI3, SM3.
- 4 CSILLAG: T12, T13, OF3, ZC3, VL3, UR3.
- 5 CSILLAG: ZO3, ZU2, ZU3, LT3, LT4.

A fentjelzett kategóriák szabadságolása 1940. július hó 20-án kezdődik meg.

A hadsereget kérte fel a prezumpatív trónörökös keresztapaságára a görög király

A dán és angol királyi pár, Mihai nagyvajda és számos előkelőség a keresztapák között

Athén. Július 20-án szombaton délelőtt 10 óra 30 perckor keresztelje meg Görögország prezumpatív trónörökösét, aki a keresztelésben Konstantin nevet kapja. A keresztelési szertartást Görögország érsekmetsropolitája végzi az összes érsekek, metropoliták és püspökök segédletével. A görög király Metaxas miniszterelnökhöz írt legfelsőbb kéziratában azt az óhaját fejezte ki, hogy a főherceg keresztapái tisztségét a szárazföldi, tengeri és légihaderő vállalja, hogy ezzel is bizonyítékát adja a királyi ház és a hadsereg megbont-

hatatlan kapcsolatának. A görög prezumpatív trónörökös keresztapái lesznek a külföldi királyi házak tagjai közül: A dán királyi pár, az angol király és királyné, Mihai, Alba-Lulia nagyvajdája, Románia trónörököse, Elena, Stoleto, Katalin, Mária görög főhercegnők, Nikolas hannoveri főherceg, György és Endre angol főhercegek, az aostai herceg, Alfonz bourboni herceg, Fülöp hesseni nagyherceg, Gusztáv Vilmos és Vilmos György orosz főhercegek.

Hogyan keletkezhetett hatalmas robbanás a galati-i villamosműveknél?

Két fűtő, egy gépész és egy őr meghalt, két munkás megsebesült

Bucuresti. A Timpul jelentése szerint szerdán délelőtt 10 órakor hatalmas erejű robbanás történt a galati villamosműveknél. A város villamosáramát szolgáltató turbinákat tápláló kazánok hatalmas dörejével a levegőbe röpültek. Berendezésével együtt az épület súlyosan megrongálódott. A robbanás erejét a Badalon városnegyed egész területén megéreztek. Az épület romjai alatt öt áldozatot találtak, akiket a mentők kórházba szállítottak. Az anyagi kár többmillió leit tesz ki.

A robbanás színhelyén megjelent Paul Goma királyi széktartó, Bucur ezredes, csendőrszárnyparancsnoksági felügyelő, Radu Ionescu őrnagy, katonai főügyész, Mantulescu rendőrségi felügyelő és több más hatósági személy. Goma királyi széktartó a városi üzemek igazgatóságával karöltve intézkedéseket

tett a villanyáram-szolgáltatás biztosítására. Ezért üzembehelyezték a régi villamosművek egyik Diesel-motorját, amely a magánvállalatok villamosműveivel együttesen hivatott a várost árammal ellátni.

A vizsgálat során megállapították, hogy a robbanás egy 200 négyzetméternyi területen elhelyezett kazánban történt. A főgépész szerda reggel átvizsgálta a kazánt és minden rendben talált. Amikor azonban a másik terembe lépett, bekövetkezett a robbanás. A robbanás következtében két fűtő, egy gépész és egy őr meghalt, míg két más munkás súlyosan megsebesült. A mérnökök feltevése szerint a robbanást vagy anyaghiba vagy pedig az a körülmény idézhette elő, hogy a fűtők a feszültség fokozásakor nem gondoskodtak, hogy megfelelő víz legyen a kazánban.

Felmentettek egy tiltott határátlépésre való biztatással vádolt községi bírót

Kolozsvár. Az elmúlt év őszén Csengeri Albert a biharmegyei Ant község bírója felfedezte, hogy a község Boros nevű pénztárosa megszökött s vele együtt a község pénztárában levő majdnem százezer lei is eltűnt. Csengeri úgy gondolta, hogy a pénztáros valószínűleg a közeli határ felé szökhett s ezért azonnal hivatalos értesítést küldött levélileg mind a román, mind a magyar határrendőrséghez, kérve Boros letartóztatását.

A román határrendőrség vezetője tudomásul is vette az értesítést, de a másik értesítést, amit Csengeri egy román határőr-katonával akart átküldeni, a katona felsőbb parancsra hivatkozva, nem vette át.

Csengeri annak tudatában, hogy minden perc késés egyre kevesebb reményt nyújt az ellopott százezer lei visszaszerzésére, a levelet átadta Trib Nicolae utásznak, aki vállalkozott arra, hogy elviszi a levelet. Trib eleget is tett az utasításnak, aminek eredményeként

Borost az egyik határmenti faluban sikeresen el is fogták. Az ellopott pénzből megmaradt 60 ezer leit diplomáciai uton átutalták Romániának.

Az ügy most került a kolozsvári katonai törvényszék elé. Maier Titus dr. védő azt fejtette, hogy Csengerit azért, hogy egy elvesztettnek hitt pénzösszeget ügyességével visszaszerzett s ezzel hozzájárult a hadseregfeltesztéshez, kitiűntetés és nem büntetés illeti. A katonai törvényszék helyet adott a védelem kérésének s a vádlottakat egyhangulag felmentette

Négyes autó-szerencsétlenség Kisjenő határában

Maga alá temette utasait a gumidefekt miatt felborult luxuskocsi

Péntek reggel tíz óra tájban súlyos természetü autó-szerencsétlenség történt az aradmegyei Kisjenő község határában. A szerencsétlenséget minden valószínűség szerint gumidefekt okozta és annak két súlyosabban és két könnyebben sebesült áldozata van. Az autókatasztrófiáról a következőket jelenti az Aradi Közlöny kisjenői tudósítója:

Reggel tíz óra tájban Kisjenő község határában tartózkodó emberek

robbanásszerű zaira, majd segélykiáltásokra lettek figyelmesek.

A hangok az országot iránvából jöttek és így természetesen többen futólépésben siettek a baltaiutottak segítségére. Csakhamar kiderült, hogy

az országot szélén egy pozdorlává tört luxusautó roncsai között négy összetört tagu sebesült fekszik. A sebesültekben felismerték Munteanu Vasile kisjenői állomásfőnököt, Lucaci Alexandru CFR tiszviselőt, Grosz Márton kisjenői gabonakereskedőt és Hász József soffört, aki egyébként a gépkocsit vezette.

A helyszínre érkezők első ténykedése volt, hogy telefonon orvost hívtak, hogy a több sebből vérző szerencsétlenül járt utasokat első segélyben részesítse. Rövid időn belül autóval megérkezett Grosz Sándor dr. kisjenői orvos, aki bekötözte a gépkocsi sebesült utasait, majd intézkedésére a két legsúlyosabban sérültet

Munteanu vasúti állomásfőnököt, valamint Lucaci Alexandrut az állomásra szállították, hogy az első vonattal kórházba vihessék őket.

Igy is történt: nem sokkal később herobogott a Nagyvárad—Arad között közlekedő gyorsvonat, amelynek egyik fülkéjében elhelyezték és Aradra szállították az állomásfőnököt, valamint tiszviselőjét. Közben pedig Grosz Márton gabonakereskedőt, aki aránylag könnyebb feisebhel szabadult ki a szerencsétlenségből, lakására vitték és ott kezdték meg ápolását.

Amikor a sebesülteket vivő gyorsvonat Aradra érkezett, az aradi nálvandvarról mentőautó azonnal a kórház sebészeti osztályára szállította Munteanu Vasile és Lucaci Alexandrut. A kórházban megállapítást nyert, hogy

Lucaci a lábtörésen kívül súlyos zúzódásokat és belső sérüléseket is szenvedett, állapota súlyos, míg Munteanu Vasile hátsebe aránylag könnyebb természetü.

A megindult vizsgálat mindössze annyit állapított meg, hogy a szerencsétlenül járt társaság reggel indult utra Szapárviliget-ről Kisjenő felé Urban József kisjenői vállalkozó új Ford-autóján, amit Hász József soffört vezetett. A kitűnő hangulatban lévő társaság az út jórészt baj nélkül, kedélyesen tette meg és mint vallomásaikból kiderül, aránylag kis sebességgel, mindössze 40—50 kilométernyi gyorsasággal haladtak

Kisjenő előtt az egyik hátsó kerék pneumatikája defektet kapott

és Hász már nem tudta megakadályozni, hogy a gépkocsi teljes súlyával oldalra ne dőljön, olyan szerencsétlenül, hogy nekivágódott egy kilométert jelző oszlopnak. A gépkocsi pozdorlává tört és utasait maga alá temette.

Az ügyben még folyik a vizsgálat és a csendőrség kihallgatta Hász soffört, aki egyébként szintén megsebesült és Aradra jött, hogy az aradi kórházban kezeltesse magát. A gépkocsivezető állapota különben nem súlyos.

CORSO nyáron is a legnagyobb siágereket hozza! Nvitott tető!

Ma: 3, 5.15, 7.15, 9.30

Vidámság, derű, jókedv és humor!

I. **Andy Hardy milliomos**
Mickey Rooney, Lewis Stone

II. **STAN és BRAN**
Komédiások

UFA JOURNAL PREMIER

Ma, szombaton és minden este 10 órai kezdettel, szigorúan családi műsor, új attrakciókkal a DACIA-kertben. (Kedvezőtlen idő esetén az étteremben)

Boros sister

Köves Ica

Howard Alex

Popescu-duett

Olaszország segítette Németországot a teljes győzelemhez

— A nemzeti szocialista külpolitikának két irányú célkitűzése volt. 1. Megértés Olaszországgal. 2. Együttműködés Angliával. Jól tudják, uraim, hogy 20 év óta, amikor még a német demokrata köztársaságban ellenzéki politikus voltam, az volt az áhajom, hogy Angliával baráti kapcsolatot létesítsünk, ami mindkét népnek csak előnyt jelentett volna. Fáradozásaim hiábavalók voltak. Ennek ellenére azonban boldog vagyok, hogy az első programponthoz sikerült megvalósítani. Ezt a tényt annak a géniusnak köszönhetem, aki az olasz nép élén áll és aki korszakalkotó előrelátásával intézi népe sorsát. A két népet rokonforradalmak kötik össze és együttesen kioltott véráldozatban kívánnak Európának új életrendszert adni. Külön szerencsémnek tartom, hogy személyes barátja lehetek ennek a férfinak, aki Mussolininek hívják és akit nek életpályája és felemelkedése annyira hasonlít az enyémhez, mint amennyire hasonló az olasz és német nemzet felszabadulása, felemelkedése és a jövőbe vetett hite. Németország új korszaka óta egyedül Olaszországban talált megértő barátot és amikor a német birodalmat akarata ellenére az elmúlt esztendőben belekényszerítették a háborúba, Olaszország felmérhetetlen szolgáltatásokat tett számomra. Nemcsak gazdasági hanem katonai természetű is volt ez a segítség, mert Olaszország az első pillanattól kezdve leköttette az ellenség katonai erejének nagyrészét és stratégiaiilag megakadályozta őket működésükben. Mikor a Duce látta, hogy a francia és angol kihívások elviselhetetlenek az olasz birodalom számára, parancsot adott hadseregének, hogy fegyvert ragadjon életérdekkel megvédésére. Ünneplésen kijelentem, hogy mindezt a legteljesebb szabadsággal és kizárólag szabad elhatározásából tette — és ezért annál nagyobb mérvű hála és köszönetünk érzi. Állítom, hogy Olaszországnak a háborúba való belépése segítette bennünket a teljes győzelemhez. Amit az életemben tettem, a földközítengeri légi és tengeri küzdelmek során felmutatott hősiességük; a nemzeti szocializmus és fasizmus baráti kényváltásának záloga de ugyanakkor a mi elért győzeleink egyik elengedhetetlen fontos kelleke volt.

— Olaszország minden fájdalma a mi fájdalmunk és így Italo Balbo légügyi marsall elvesztése számunkra is pótolhatatlan veszteség. De Itália öröme és boldogsága a mi örömünk és boldogságunk is. Politikai és katonai téren a legtekélyesebb összhang uralkodott és uralkodik hosszú esztendőket együttműködése nyomán a német és olasz néptől. Fegyvert dolgozunk az olasz és német jövőért és minden fáradozásunk határjelző felkiáltójele az el nem maradó és biztos közös győzelem.

— És ha most képviselő urak, a német jövőről beszéltek, nem kérkedni akarok, mert a kérdést és a dicsőség mámorát átengedem azoknak, akiknek erre nagyobb szükségük van nálammal: mint például Churchill urnak. Ráviden fel akarom vázolni, miképpen is képzelem el én a német jövőt.

1. Mögöttünk van 10 hónap története, amely a véleményem szerint nekem adott igazat és nem az ellenségnek. Biztosítom Önöket, hogy újabb eredmények elérésére is fel vagyunk készítve. De ugyanerről biztosíthatom az angol államférfiakat is, mert tavaly szeptember elsején beszédemben megmondtam, hogy bármi következzék is be, nem teszünk le a fegyvert és sem a háború, sem az idő nem tudja Németországot legyőzni. A birodalom katonai ereje ma erősebb, mint bármikor volt. Veszteségeink nagysága mellett meg kell állítani, hogy ezek a veszteségek az elmúlt három hónapban aránylag csekélyebbek voltak a világháború német veszteségeihez képest, ha meggondoljuk, hogy az északi legestengertől a spanyol határig húzódnó arvonalon harcoltunk. E csekély veszteségeket a kiváló vezetésnek a kitűnő taktikának kikényszerítésének, a fegyvernek együttműködésének, és csodálatos ut harcászati közönségeknek köszönhetjük. De katonáink önfeláldozása elsősorban emlékeztet, hogy kell jelentetnünk, hogy teremt keresztyélvitélnél minden olyan hadműveletet kerültem, amely pillanattal és múlt dicsőséget hozhat és így takarékoskodtam az emberanyaggal. Jelenleg a Franciaországban levő hadosztályokat hazahozzuk, szabadságra küldünk embereket és régi fegyvereinket újabb, kitűnő, újszerű harci eszközökkel cseréljük fel.

2. Veszteségünk fegyverekben is igen csekély és nincs arányban azaz az utánpótlással, amit fegyvergyáraink a hadsereg számára készítettek.

3. Munka és lőportartalékaik olyan nagyok, hogy már raktáraink sem elegendők azok megőrzésére. Az elhasznált lőanyag nincs arányban a tartalékkal és az utánpótlással.

4. Göring tábornagy lángese a négyéves terv megvalósítása során sokkal nehezebb háborús eseményekre is előkészítette a birodalmat. Az autarchia biztosítja, hogy minden szükséges anyag rendelkezésünkre álljon. Biztosíthatom Önöket, hogy szél- és vas korlátlan mennyiségben áll rendelkezésünkre. Tüzelőanyagban minden szükséglet hosszú

időre előre fedezve van és a belső termelés olyan emelkedő, hogy a behozatal nem is lényeges. A fegyűítés hihetetlen tartalékokat teremtett számunkra. Végül a német és olasz csapatok által ellenőrzött területeken kétszázmillió ember felett rendelkezünk, akik közül százharmincmillió katona és hetvenmillió a nemzetgazdaságban dolgozik. Közölte tavaly szeptember elsején, hogy a jelenlegi háború vezetése céljából újabb ötéves tervet dolgoztam ki. Ennek a tervnek értelmében minden úgy történt, hogy lehet bármi, semmi veszély nem háramlik ránk: mert határtalan időre biztosítva van élelmizésünk, bármédig is tartana a háború.

5. A német nép magatartása a nemzetiszocialista nevelés folytán a háborúban mintaserü volt. Nem a „hurra-hazafisággal” indulnak neki a harcnak, hanem azzal a szent fanatizmussal, hogy a maguk ügyéért és gyermekeik jövőjéért, a nagy német birodalomért kell győzniük. A hódor ellenséges propaganda ezt a népi egységet akarta megbontani és minden aknamunkájuk kudarcot vallott. Az angol propaganda az a hibája, hogy olyan emberek intézik, akik a dolgokat és a világot folyását nem úgy nézik, ahogy azok léteznek, hanem úgy szeretnék látni és láttatni a dolgokat, ahogy ők akariák és szeretnék elképzelni.

— Nem tagadom, voltak és találkoznak Németországban egyes reakciók vagy nihilista gondolkodású kétségbeesettek, akik számára szintén minden másként történt, mint ahogy ők azt előre kigondol-

A győztes Németország békét ajánl!

— Képviselő Uraim! Tavaly október 6-iki beszédemben, bár kétségtelenül biztos voltam abban, hogy ezt a háborút csak mi fejezhetjük be győzelemmel haráti kezett nyújtottam Franciaország és Anglia felé, vállalva annak vádját, amit rám szítottak, hogy: gyenge és gyáva vagyok. Még ma is jól emélszem a válaszra, amit kaptam: visszautasították és minden áron a háború folytatása mellett foglaltak állást. Akkor azt állították rólam Párisban és Londonban, hogy: a gyáva és gyenge Németországgal kényyszerülve leszek háborúskodni, pedig gyenge vagyok a háborúhoz.

— Ugy gondolom hogy Franciaország akkori felelős vezetői ma másként gondolkoznak és vélekednek, mint tették október 6-án és talán ma másként is cselekednének. Rettenetes nyomorúság szakadt a nagy francia nemzetre. Államférfiak vaksgága és lelkiismeretlensége juttatta őket idáig, de a katonai előkészületek könnvelműsége sem ítéhető el eléggé. Milliárdok döntöttek szerencsétlenségbe az oktalan kijáratésszel. Churchill és Reynaud urak nyilván azt hiték, hogyha embermilliókat elűznek házitűzhelyüktől, azzal nekünk ártanak közben pedig saját honfitársaikat a legalávalóbb módon a szerencsétlenségnek és a teljes anyagi összeomlásnak tették ki.

— Én nem akartam Franciaországtól és Angliától egyebet csak békét. A hadiszerítők és spekulánsok azonban a háborút akarták... Megkapták.

— Most pedig katonaként beszélek. Londonban állandóan olyan kijelentéseket hallok — nem ugyan a tömegektől — hanem a politikusok részéről, hogy most kezdődik csak igazából a háború és a harc folytatása. Ők a háborút folytatni akariák s nyilván azt akariák, hogy Anglia esetleg elpusztulhasson, hogy a szigetország romhalmazzá váljon. Mert én nem hinném, hogy az egész angol nép Kanadába menekülne. Csak a háborús uszítók szöknek majd, az angol nép ottmarad. Mély utálatot érzek ama lelkiismeretlen államférfiakkal szemben, akik hidegvérrel akariák népüket romlásba dönteni.

— Én nem akartam háborút vezetni. Szocialis, kulturális újjászületést óhajtottam. A háború elröböja tőlem ezt a munkát. Churchill há-

ták. De ezeknek száma elenyészően és nevetségesen csekély és a külföldi ellenséges propaganda nyilván a nagy német nemzet eme kivételéről és kitagadottjairól mintázhatta meg a maga információját.

— Van az ellenséges propaganda még két tartaléka: az „éhség”, vagy a „belső forradalom”. Ezekre az állításokra alapozzák nemtelen reménykedéseiket, hogy Németország megtörik, fel elhullanak és ők, az ellenségek azután győzedelmeskedhetnek a romok felett.

6. Beszélhetek még az úgynevezett „környezet-ről” is, ami az angol államférfiak egyik főmunkatársa a reménykedésben. Kik vannak ők? Kitarított és eltartott államférfiak állam nélkül, tábornokok hadsereg nélkül, akiknek új reményességük és bizakodásuk, hogy Oroszország és Németország között szétválasztás fog keletkezni.

— Erre vonatkozólag ismételtelen voltam kell beszélnem. Németország és Oroszország között végtelen megállapodásaink vannak. A francia—angol mesterkedések a háború elején és folyamán a kisállamokat hol Finnországot, hol Norvégiát, majd Svédországot és a balkáni államok egyikét—másikat akarták bevonni a háborúba — ezüskészesnek tartottuk tehát, hogy Oroszországgal mint nagyhatalommal pontosan körülhatároljuk érdekeinket és megteremtjük egyben érdekközösségünk mikéntit. Megállapítottuk, hogy a jövőt illetően mit tart Németország érdekkörébe tartozónak és ugyanakkor leszögeztük azt is, hogy meddig, hová és milyen mértékben terjed ki Oroszország érdekköre. Legyen mindenki nyugodt afelől, hogy az orosz—német viszony a legbiztosabb alapokra áll és minden olyanirányú reménykedés, mely arra irányul, hogy német és orosz differenciát teremtsen, hiábavaló.

borut akar. Nem hiszem, hogy az angol nép is hozzájárulna ehhez az elhatározásához, mert erre a válasz csak olyan hozsalom lehet, mely a népek ezreit és tízezreit, az angolok millióit dönti gyászba és szenvedésbe.

— Churchill urnak azt válaszolom: kivételesen hívja el nekem, amit jövendőlk, hogy ennek a háborúnak során a két világhatalom közül az egyik elbukik. Nem volt szándékom ennek a harcnak folytatása, de biztosíthatom, hogy amellyik a két birodalom közül elpusztul, az nem Németország lesz, hanem Anglia.

— E pillanatban kötelességemnek érzem, lelkismeretem parancsát követve hogy felhívással forduljak az angolok megértő gondolkodásához. Nem mint legyőzött kérem ezt, hanem mint örvöző próbálok az értelemhez férközni.

— Nincs ok a háború folytatására. Előre sajnálom, hogy az ellenség, mint a magam népe köréből azt a tengernyi áldozatot, amit ez a hatalmas háború követeni fog Szememre vehetik, hogy most másodsor szakítom meg békajánlattal a háború menetét. Német asszonyok gyermekek és anyák feláldozzák hozzátartozóikat a hazáért, de aggodó szívük még csak értük dobban.

— Churchill ur, én nem kételkedem győzelemünkben!

— Felhívással könnveltettem a lelkiismeretemen és ha kell, ám jöjjenek a bekövetkezőndök.

— Képviselő urak! Boldog vagyok, hogy 22 esztendősségven után visszaadhattam a német nép hecsületét és méltóságát. Ami ezt a számomra lehetővé tette az a névtelen német katona, akiknek ezrei életüket áldozták és akiknek siriái utelző táblák a nagy német birodalom, az örök nemzetiszocialista Németország dicsőséges jövőjének országutján.

— Éljen a nemzetiszocialista Németország!

A Vezér óriási ünnepléssel fogadott hatalmas beszámolója után Göring tábornagy köszönetét fejezte ki Hitlernek a beszédért. Kijelentette: reméli, hogy az ellenség megérti a Vezér nemes gesztusát, amelyet hékefelhívásában nyilvánított és leszögezte, hogy Hitler Adolf az egyetlen, akinek Nagy-Németország feláldozása köszönhető.

FORUM filmszínház nyáron is nagy filmeket játszik (júli. 20-10.)

Ma szórakodás kedű műsor

I. A titokzatos ékszerlovai

izgalmas gangsterfilm, Douglas Fairbanks Jr. és Valerie Hobson-nal.

Uj UFA-híradóink tartalma: 1. Védik az olaszországi szobrokat a német légitámadás német városok ellen. A német motorizált hadsereg benzín-utánpótlása srb stb.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor.

II. Tamadás a Földközi-tengeren

Minden idők legaktuálisabb filmje, Richard Greene és Nancy Kelly-vel.

3 órakor matiné ólcsó helyekkel.

Hadiskereket jelent a német vezéri főhadiszállás

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda közli a vezéri főhadiszállás következő hivatalos jelentését: Német tengeralattjáró fegyvernemünk újabb sikereket ért el. Egyik tengeralattjárónk elsüllyesztett újabb 31 000 bruttó regisztertonna tartalmú ellenséges kereskedelmi hajóteret, míg egy másik tengeralattjárónk erősen biztosított hajókaravánból egy felfegyverzett kereskedelmi hajót lőtt le. A német léghaderő alakulatai nagysikerű támadást hajtottak végre az északkeleti partok előtt és a La Manche-csatorna partjain, ahol kikötőbe-rendezéseket és katonai táborokat bombáztak. Elsüllyesztettek támadások során egy 14 000 tonna-ellenséges kereskedelmi hajót és megrongáltak két előőrs-hajót, valamint más kereskedelmi hajókat is úgy, hogy ezek közül is több hajó megsemmisült. Csak utóbb derült ki, hogy július 17-én a már jelentett sikereken kívül elsüllyesztettünk egy angol tengeralattjárót is. Az angol repülőgépek Németország ellenes céltalan támadását sikerült elhárítanunk és eközben 3 ellenséges repülőgépet lelőttünk. Csütörtökön az ellenség összes veszteségei 13 repülőgép és két záróleggömb volt. Ezzei szemben mindössze 2 repülőgépünk jutott el.

Bombatámadás Damaszkusz ellen

Athén. Ismeretlen nemzetiségű repülőgépek vasárnapról hétfőre virradó éjszaka elrepültek Damaszkusz felett és kiskaliberű bombákat dobtak a város szélein levő erődítményekre. A bombatámadás hatására pánik lett arra Damaszkuszban. Ennek következtében több angol cég ellen voltak haves tüntetések.

Bizalmatlanság a francia kormányférfiak iránt

Páris. Több párisi lap Pétain tábornagy személyének kivételével bizalmatlan a kormány tagjainak személyével szemben. Ezek a lapok azt kívánják, hogy Franciaország újraszervezésének tevékenységébe vonják be a francia népet is, amelyről tulajdonképeni döntéseiket hozzák. Az egyik lap azt kifogásolja, hogy a francia kormány nem gondol a munkásosztályra, már pedig az első sorokban a francia nép harcolt és ez vérzett.

Zürich. A Franciaországból érkező hírek arról számolnak be, hogy Pétain állítólag a királyság visszaállítását tervezi. Ebbeli törekvéseben a royalista beállítottságú Weygand tábornok, hadügyminiszter támogatja.

Franciaország csak az elkobzott hajók visszaadása és kártérítés esetén tárgyal ismét Angliával

Genf. Vichyből érkezett jelentések szerint Baudouin külügyminiszter ma nyilatkozott az angol-francia diplomáciai viszony megszakításának körülményeiről és az abból származótt fejleményekről. Elmondta a külügyminiszter, hogy a diplomáciai viszony megszakítását július 4-én közölték már táviratilag Londonnal, de a rossz postaviszonyok miatt ez az értesítés csak július 8-án érkezett meg a Foreign Officeba. Ott azonban nem vették tudomásul ezt a közlésünket, hanem arra kérték a francia kormányt, vegye fel újból a diplomáciai összeköttetést. Erre kijelentették, hogy ezt csak olyan feltétellel fehetik ha visszaadják az Alexandriában, Mercek-Kedirben és az angol kikötőkben levő elkobzott francia hajókat és kártalanítást fizetnek az elszenvedett veszteségeikért és az áldozatokért. Anglia és az angol rádió azt közölte a nyilvánossággal, hogy tárgyalások lennének a diplomáciai viszony helyreállítására, ami azonban távolról sem igaz. Az angol kormány nem akarta teljesíteni a feltételeket, így tehát erről a kérdéstről nem is tárgyalhatunk velük, mert a francia kormány elsősorban a fegyverszüneti feltételeknek kíván eleget tenni a győztes Németország iránt. Egvébként a londoni francia diplomáciai képviselőt egész személyzetével holnap elhagyja az angol fővárost.

London. (Rador.) A Rauter-iroda jelenti: A londoni francia nagykövetség ma bezárta kapuit. Castelloni márkai francia ügyvivő és nagykövetségi személyzete ma elindult Franciaország felé. Paul Maurain akit a francia érdekek védelmével bíztak meg, szintén eluta-

zott, de néhány nap múlva ismét visszatér Londonba.

Ottava. A francia-angol diplomáciai viszony megszakítása nem érinti Kanadát. A kanadai külügyminiszter hivatalosan nyilatkozott és kifejtette, hogy az összes Franciaországgal kapcsolatos diplomáciai kérdéseket Kanada az ott működő francia nagykövettel közvetlen intézi el. Egyetlen módosulás, ami Kanada és Franciaország viszonyában jelenleg történt, annyi, hogy Franciaország többé nem szövetségese Kanadának.

Churchill nem látja szükségesnek az angol gyermekek tengerentúri szállítását

London. (Rador.) Az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz a gyermekek tengerentúri átszállítási tervének felfüggesztésével kapcsolatban. Churchill maga válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy nem volna ki-

Földközi-tengeri szövetség készül Róma és Madrid között

Madrid. A ma reggel megjelenő spanyol lapok kijelentik, hogy 1936 július 18-ka csak a kezdete volt egy új fejlődésnek, amely Franco emelését követően már diadalmasan halad a nagy spanyol hirodalom megalakulása felé és ennek a spanyol hirodalomnak első terjeszkedési iránya: Dél.

Milánó. Franco tábornoknak tegnap Gibraltárt érintő beszéde foglalkoztatta az egész olasz sajtót. A beszédben Franco leszögezte, hogy az áldozatok árán is el akarja érni Spanyolország nemzeti céljait. Az olasz sajtó vezetői organumai feltűnő helyen közlik azt a megállapításukat, hogy ez az első eset, amikor a spanyol állam feje, Franco tábornok hivatalosan is közölte a nyilvánossággal a falgangista Spanyolország tényleges akaratát: Gibraltárt visszacsatolni az anyaországhoz.

Róma. Franco tábornok a spanyol állam vezetőinek kívánságára, augusztus első felében találkozik Mussolinival. Ennek a találko-

Göbbels dr.:

A háborúnak még nincs vége!

Berlin. (Rador.) A berlini hadosztály tegnap ünnepélyes külsőségek között vonult be a fővárosba. A hadosztály fényes fogadtatása során Fromm tüzértábornok a következő beszédet intézte a katonákhoz:

— A berlini hadosztály tagjai között olyan katonák is vannak, akik a népszerű világháborúban is legendás hősiességgel küzdöttek. Merleg köszönetemet fejezem le a berlini hadosztály hősiességéért és bátorságáért.

Ezután Göbbels dr. beszélt a katonákhoz és ezeket mondotta:

— Németország az Anglia által rákényszerített háború utolsó szakaszához érkezett. Anglia meg akarta Németország nemzeti létét

„Európa már olyan messze van Amerikától, mintha idegen bolygón lenne”

Washington. (Rador.) Rooseveltt a csikágói kongresszushoz rádióbeszédet intézett, amelynek során többek között a következőket mondotta:

— Két érzés harcolt bennem: egyrészt személy szerint óhajom, hogy visszalépjek a jelöltetésről, másrészt a lelkismeretem parancsa, hogy teljesítem hazám iránti kötelességem. Mikor 1936-ban másodszor megválasztottam, elhatároztam, hogy nem jelöltem többé magam, mert nyolc évi munka után nekem is izgom van pihenni. Tavaly 1939. nyarán a vakokat kivéve mindenki látta, hogy Európa új háború kiészőben áll és ez Amerikára is kihat. Amikor 1939. szeptemberében a háború tört, elhatároztam, hogy nem fogom elfogadni újból a jelöltésemet, de most úgy látom, hogy minden erőfeszítést meg kell tennünk nehogy a háború ide is kiterjedjen. Meg kell szerveznünk a haza védelmét és alkalmazkodnunk kell az európai háború új harcászati eszközeihez. Meg kell szerveznünk az amerikai egységeket és kénkördéseket és nemzetközi árulásokkal szemben. E pillanatban már nem utasíthatom vissza harmadszori jelöltésemet, hanem folytatnom kell munkámat. Nem közönséges háború folyik Európában, hanem olyan forradalmi átalakulások előtt áll a régi kontinens, amely a tekintélyuralom gő-

vánatos túlságosan sok gyermekeket eltávolítani az Országhól. A katonai helyzet nem indokolja, hogy erre szükség lenne. A terv keresztülvitelét elhalasztották ugyan, de nem adták fel. Minden újabb kiszállítást korlátozni fognak és azt a szállítási lehetőségektől teszik függővé.

London. Az angol hadügyminisztérium közölte, hogy az angol kísérítő katonai szolgálatnak egymillió 500 ezer tagja van. A tényes hadsereg létszáma 2 millió 500 ezer emberre tehető. A nagyvezérkar reméli, hogy a tél folyamán ez a szám három millió katonára fog emelkedni, akik kitűnően vannak felkészülve és felszerelve.

Róma. A Popolo di Roma jelentése szerint Egyiptom és Lybia határán az angolok hatalmas erődvonalat építettek bejárata Marsalavídnál van. Ezen az erődvonalt-bejáraton keresztül történik a beljebb elszállított angol katonai erőik létszámereklátása és ezért az olasz légi erők különösképpen e pont ellen fejt ki erőteljes tevékenységet.

zónák a jelentősége rendkívüli fontossága, mert mértékadó helyen kijelentették, hogy a földközi-tengeri szövetség megvalósításáról is tanácskozni fognak.

A berlini Bund jelenti: Rómából érkezett jelentések szerint, minden valószínűség amellett szól, hogy Mussolini augusztus első felében fog találkozni Franco spanyol államfővel. Az olasz fővárosban úgy tudják, hogy a Duce katonai segítségét fog felajánlani Spanyolországnak arra az esetre, ha a spanyol kormány Gibraltár elleni hadműveletekre határozna el magát. Az olasz csapatokat Német országon keresztül szállítanák Spanyolországba, illetőleg a jelenleg német megszállás alatt álló francia területeken át. A találkozás helyéről még nem tudnak bizonyosat, de nem tartják valószínűnek, hogy Mussolini Spanyolországba utazzék akkor, amikor Olaszország háborút visel.

sommiteni és mindazokat a reformokat, amelyeket a Vezér adott a német népek. Ez a háború, ami most folyik egészen más, mint az 1914-ben kezdődött és négy éven át tartott világháború. Akkor Németországot beborították és ellenségeink a gyermekeket és az asszonyokat ellen is háborút viseltek a létezéssel. Ezt akarták ellenségeink megismételni, de a német birodalom körül emelkedő bilineset szétörtük.

— A háborúnak még nincs vége. A diadalmas német véderőnek még újabb feladatokat kell győzelemmel megoldania, hogy megkonduljanak a béke harangjai a megnagyobbított Németország és az új, szebb jövő felé hajadó Európa felett.

zelmét sejteti. A mi intézményeinket meg kell védeni mindentől. Tervszerűen és előrelátóan kell gondolkoznunk, mert Európa már olyan messze esett tőlünk, mintha idegen bolygón lenne. Nálunk Amerikában is háttérbe kell szorítania minden megismeretnek és csak a közt szabad szolgálni. Ami a reformokat illeti — folytatta Rooseveltt — kielenthetem, hogy mi a régi Amerikában semmilyen más rendszerre nem térünk át. A mi felhozásunknak nem rokonszenves a tekintélyuralom, nem csinátnak kompromisszumokat és változatlanul barátai maradunk a demokráciának. Amíg én élnék lesznek, külpolitikánk változatlan marad. A civilizációért folyó harcban Amerika népének minden erejét, energiáját, gazdagságát és akár az életét is fel kell áldoznia, bátorságban és hitben régi eszményeinkért.

Rooseveltt kívánsága teljesedett az alelnöki tisztviselőre való jelölésnél

Csikágó. Ismeretes, hogy Rooseveltt egyetlen feltétele az volt, hogy az alelnöki tisztviselőre Henry Welst jelöljék. A demokrata párt kongresszusának mai ülésén 1095 szavazat közül 665 szavazattal Wells alelnöki jelöltetése mellett foglalt állást.

ARADI KÖZLÖNY

Címet: 11-61. úrgyűjtemény: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 „ || Egy hónapra 70 „

Harc a meztelenség ellen

Newyork. A Times írja: Ohio állam kormányzója elhatározta, hogy a legerőteljesebb harcot kezdi meg a nudizmus, a meztelenség ellen. Nem arról van szó, hogy az állam területén levő fürdőhelyeken, a szórakozóhelyeken megtiltják az izléses és kifogástalan kivágású shortok vagy fürdőjelmezek viselését, hanem kifejezetten a teljes meztelenségnek ízen hadat a kormányzó, mert ez a divat egyes helyeken valóságos járványszerűen elharapódzott. A kormányzó rendeletet adott ki, amely a legszigorúbb büntetések terhé mellett megtiltja az állam területén a férfiaknak vagy nőknek, hogy Ádám és Éva-jelmezben mutatkozzanak a világra előtt, ha rajtuk kívül még kettő, nem ugyanolyan nemű személy van jelen.

A rendelet ellen sok tiltakozás hangzott el. Elsősorban a festőművészek részéről, akik beadványban fejtették ki, hogy felöltözött modelleket mégsem festhetnek, ezenkívül sok esetben festőiskolát tartanak fenn, ahol a modellek feltétlenül több személy előtt kell levetkőzve megjelenni.

Még érdekesebb tiltakozás volt az orvosok és a sebészek részéről, akik előterjesztésükben elmondották, hogy a műtéteket vagy a betegek megvizsgálását legtöbb esetben több orvos és ápolónő, vagy ápoló jelenlétében végzik el, ami a kormányzó rendelet értelmében lehetetlen volna. A kormányzó ezeket az előterjesztéseket indokoltan találta és kiegészítő rendelkezéssel a festőművészek és az orvosok csoportjait mentesítette a szigorú tilalmak alól. Most azonban a fényképészek és más foglalkozási kategóriák készülnek a rendelkezés ellen felépni, úgy hogy a kormányzónak máris főhet a feje, hogy hogyan oldja meg a nehéz kérdést.

— A KORMÁNY TAGJAIT, A NÉMET NAGYKÖVETET ÉS MÁS SZEMÉLYISÉGEKET FOGADTA A MINISZTERELNÖK. Bucuresti. Gáburton miniszterelnök ma fogadta Manolescu Mihai külügyminisztert, David Popescu tábornok belügyminisztert és Ion Macovei közlekedésügyi minisztert, akikkel az általános helyzetről tanácskoztak. Fogadta ezenkívül a kormány elnöke Nichifor Crainic propagandaügyi minisztert, Stan Ghitescu munkaügyi minisztert, Grigore Galencu volt külügyminisztert, Fabritius Bucuresti-i német nagykövetet, Bierung Bucuresti-i dán követet és Simionescu dr.-t valamint az 1922. évi ifjuság nemzeti mozgalomának több vezető tagját.

— Vátozások lesznek a német nagyvezérkarban. Bern. A Bund írja: Berlinből érkezett megbízható forrásból származó jelentés szerint a német legfelsőbb vezérkarban legközelebb személyváltozás várható. Az újság értesülése szerint, több magasrangú vezérkari tisztet nyugdíjaznak. A Bund megemlíti, hogy a német vezérkarban történt eseményeket francia forrásból is megerősítik.

— Dánia kilépett a Népszövetségből. Kopenhága. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti, hogy Dánia kilépett a Népszövetségből. Az erről kiadott hivatalos jelentés megemlíti, hogy a Népszövetség elvesztette jelentőségét és ennek következtében a dán kormány kénytelen volt visszahívni tisztviselőit és az anyagi támogatást is megszüntetni.

— Állami főellenőrré kinevezés. A Monitorul Oficial július tizenhetedik számában királyi rendelet jelent meg, amely szerint II. Carol király állami főellenőrré nevezi ki Nicolaescu Alexandru tartarokos tábornokot szánvevőszéki tanácsosi rangra.

— EXPORTÁRUT SZÁLLÍTÓ VAGONOK FEKEDÉRE. A vasút kereskedelmi igazgatósága rendelkezést küldött a követendő eljárásról arra az esetre, ha 72 óra feljöttével az exportvagonoknál nem érkeznek meg az eredeti fuvarlevél és a szükséges iratok. Ilyen esetekben a beföldi díjszabást alkalmazzák. Ugyancsak fekbért is felszámítanak ilyen esetekben.

— Köztisztviselői elbocsátások a szolgálat meg nem engedett elhagyása miatt. A Monitorul Oficial legutóbbi számában miniszteri rendelkezés jelent meg, néhány köztisztviselőnek szolgálata elhagyása címen történt elbocsátásáról. A rendelkezés szerint a tisztviselők elhagyták szolgálatukat és ezért úgy tekintik őket, mint akik maguk lemondtak állásukról.

— Az ex-négus Szudánba küldték. Londonból jelenti a Reuter-iroda: Londoni hivatalos körökben csütörtökön megerősítették azt a hírt, amely szerint a volt abesszin császár, az ex-négus jelenleg Szudánban tartózkodik. (Rador).

— EJTŐERNYŐS UNNEPÉLY MOSZKVA-BAN. Moszkvából jelentik: Csütörtökön Szovjetország lővárosában nagyméretű elternyős sportnapot rendeztek. Ez alkalommal több akrobatikus mutatványt is bemutattak.

— Betiltották az „Egalitatea” képes hetilapot. Bucuresuból jelentik: Az Egalitatea című képes hetilapot a hatóságok csütörtökön 18-án betiltották.

— A NEMZETI ADÓALAPRA VONATKOZÓ VALLALATI VÁLLOMÁSOK BENVUJITÁSI HATÁRIDÉNEK MEGHOSSZABBÍTÁSA. Bucuresuból jelentik: A pénzügyminiszterium ma kelt rendeletével 1940. július 31-ig utolsó határidőt engedélyezett a kereskedelmi és ipari vállalatok és egyéb cégek számára, hogy vallomásaikat a különleges nemzeti adóalapot képező lövedelem iránt az illetékes pénzügyi hatóságokhoz benyújtsák.

— Náthalázás a bucuresubi angol nagykövet. Bucuresuból jelentik: Az angol nagykövetség az alábbi közleményt adta ki: Sir Reginald Hoare nagykövet péntek óta komoly náthalázásban megbetegedett és így nincsen abban a helyzetben, hogy a közeljövőben eleget tehessen hivatalos kötelezettségeinek.

— GYÓGYSZERESZETI KÜLÖNLEGESSÉGEK CSAK EREDETI CSOMAGOLÁSUKBAN ADHATÓK EL. Bucuresuból jelentik a Rador: Az egészségügyi miniszterium elrendelte, hogy a gyógyszereszeti specialitások csak eredeti csomagolásukban adhatók el a darabonkénti árúba bocsátásuk tilos. A rendelkezés megszegése az egészségügyi törvénynek érvényes alkalmazását vonja maga után.

— Elbocsátások Temestartomány közigazgatási szolgálatából. Temesvárról jelentik: A helytartóság a legújabb belügyminiszteri rendelet értelmében azonnali hatállyal felmentette állásukból mindazokat a tisztviselőket, akik Temestartomány területén állami állásban voltak és nem ária származásúak. A felmentettek között van Temes megye főmérnöke egy irodájának és öt községi jegyző. Arad megye tisztviselői karából egyetlen egyet sem bocsátottak el.

JÓ NAP

szemüvegek

legmodernebb kivitelben,
óriási választékban

KUN szaklátszerésznél,
Arad, Bul. Reg. Maria 10

— Elkobozták az olaszok Neison örökösének catanai birtokát. Róma. A catanai kerület fő-kormányzója a Ducea néven ismert 6500 hektárnyi területet elkobozta az olasz állam javára. Ez a terület eddig Nelson egykori angol tenger-nagy örökösének tulajdona volt és ezt a Bourbonok ajándékozták Nelsonnak, amikor megölette Caracioli olasz származású tábornokot, Napoleon egyik hadvezéré.

— SZÁMLAKÖNYVEK KÖTELEZŐ LÁTTAMOZÁSA. A számlakönyvek kötelező láttamozására vonatkozó közlemény kiegészítésül a pénzügyigazgatóság a következőket közli: A láttamozás a pénzügyigazgatóság II. emeletének 25. és számú szobájában történik és a láttamozás elmulasztása esetén ezer lejtől tízezer leig terjedhető pénzbírságot rónak ki.

Békes otthon

— Fogd be a szád, majd gyakorolni akar...

— Emlékezés Maria anyakirálynőre. Bucuresuból jelentik: Megirtuk, hogy Öfelsége, a király jelenlétében a cotroceni királyi palota templomában tegnap gyászistentisztelet volt Maria anyakirálynő halálának kétszázötödik évfordulója alkalmából. A királyi palotában tartott reklámen kívül Bucuresuból számos templomban, valamint az ország összes templomaiban gyászistentisztelet ke-retében emlékeztek meg a nagy királynő el-nemmuló emlékére.

— Módosították a vasut helyi árudíjszabását. Az államvasut vezérigazgatósága módosította a helyi árudíjszabást, olyan módon, hogy az átlag-ás időtartama nyolc óra, valamennyi áru vi-szonylatában a vagonok rendelkezésre bocsátá-sától számítva. Kivételt képeznek a kazán-vago-nok. A meghatározott idő leteltével a szokásos fekbért számítják.

— Német film Madách Imre életéről. Ber-lingből jelentik: Radványi Géza, a Berlinben élő magyar filmrendező, Tasnady Fekete Márta fér-je, filmszínházi feleségével együtt filmet írt Madách Imre életéről. A film címe „Egy ember tragédiája” lesz és Fráter Erzsike szerepét Tas-nady Fekete Márta játssza benne.

— Márai Sándor szindarabja. Budapestről je-lentik: Márai Sándor „Rendelés előtt” címmel darabot írt. A kiváló író első darabja eie óriási ér-deklődéssel néz a közönség. Márai ezeket mond-ja darabjáról: „A darabban furcsa, belső témát fejtegetek. Azt, hogy a szerelem és a halál, mint élmény ugyanabból a forrásból s anyagból való.”

— Magyarországon menetrendszerint meg-induktak a rendes vonatjártat. Budapestről je-lentik: A Magyar Állam Vasutak igazgatósága fel-hívást tett közzé, melyben bejelenti, hogy szom-battól kezdődőleg valamennyi olyan vonatjártat megindul, amelyet a menetrend tartalmaz, kivéve a második számú pótlúzetben megjelölt vona-tokat.

— Egy budapesti színővendék feltűnést-keltő házassága. Budapestről jelentik: Egy fiatal színővendék nagy társadalmi karrierjéről be-szélnek sokat Budapest művészkörében. Heged-űs Éva végző akadémista növendéket feleségül vette gróf Haller Aliréd író.

— A FURDES ALDOZATA. Kisjenőről jelen-tik: Csütörtök reggel a Kisjenő—Varsánd közti hid közepében a Fehér Körösből egy holttestet fog-tak ki. Az ügyben megindított csendőrségi viz-s-gálat megállapította, hogy a holttest Memete ja-nos 19 éves helybéli legénynek azonos, aki 14-én fürdés közben fulladt a partokba.

— ARADON TARTÓZKODÓ BESZARABIAI ÉS BUKOVINAI MENEKÜLTEK FIGYELMÉBE. Aradváros vezetősége a következő közleményt hozta nyilvánosságra: A belügyminiszterium ren-de-lete értelmében valamennyi beszarábiai vagy bu-kovinai menekültnek azonnal jelenkeznie kell az aradi városházán, a 77-es számú szobában, ahol a segélyezőhivatal működik, hogy nevüket a hiva-talos nyilvántartásba iktassák, mert enélkül nem lakhatnak Aradon.

— Acélszilánk csapódott a szemébe. A délutáni órákban a közpórház sebészeti osztályára szállították Fehér János munkást, aki a CFR-műhelyben dolgozott s akinek munkaközben acélszilánk megsértette a szemét. A munkás állapota súlyos.

— PIACI ARAK. Zöldpaprika 2 darab 3 lei, erős paprika 2 darab 1 lei, ujbungonya 4—6 lei kilója, zöldsárgyoma 2 lei kötege, kartofol 8—15 lei daraba, gomba 6—8 lei literje, sütőök 3—10 lei, fok 2 lei darabja, zöldsárgyoma 8 lei, száraz-bab 20 lei kilója, kátrabé darabja 2 lei, hüvelyes borsó kilója 6 lei, szemesborsó 14 lei literje, zöld-peprészelyem 3 csomó 1 lei, murók 3 lei, paszter-nák 3 lei, peprészelyem 3 lei kötege, pirosparad-csom 28—34 lei, kékparadicsom 8—14 lei kilója, hónapos retek két csomó 1 lei, fokhagyma 2 lei kötege, leveleskáposzta 2 lei, fejeskáposzta 2—5 lei darabja, savanyukáposzta 14 lei kilója, leveles-bévaló zöldség 3 lei kötege, sajtú 2 darab 1 lei, kukorica csövenként 1—1.50 lei. Tej- és tejtermé-kek: tehénúró 20—24 lei, juhúró 50—56 lei ki-lója, tehénfej 6—7 lei, ajudj fej 20 lei, tejszín 30—40 lei literje, vaj 120 lei, tejás 1—2.50 lei da-rabja. Gyümölcsfélék: kajszin 35—40 lei cseresz-nye 20—25 lei, alma 12—16 lei díó 22 lei, hántott dió 68, málna 34 lei, meggy 22—26 lei kilónként, citrom darabja 7—8 lei.

KETT JÁNOS

ismert nőfodrász, a Str. Matei Corvin 1. szám alatt levő üzletét átadta.

Uj üzletét Bul. Reg. Ferdinánd 69 sz. alatt f. hó 20-án szombaton megnyitja.

Szerdán kezdődnek a kísérletek a Thomka-féle új kaszával a bábolnai állami birtokon

Budapest. Most jelent meg az Aradról elszármazott Thomka Zoltán „Javaslat a magyar kaszálási rendszer megújítására” c. füzet az EPOL kiadásában. A füzet részletesen ismerteti a Thomka-féle új kasza elméleti és gyakorlati hatásait. A szerző szerint az aratók — ha az új kasza általánosság válik — jóval kevesebb és könnyebb munkával sokkal többet kereshetnek meg, mint most. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet az új kasza hatásainak kipróbálására munkaéleti kutatókat kezd. Ezek a tudományos kísérletek szerdán kezdődnek a bábolnai állami birtokon dr. Tangl Harald egyetemi magántanár irányításával. Az új kasza az eddigi gyakorlati bemutatás rendkívül eredményesnek mutatják, úgy hogy most már sor kerülhetett a tudományos ellenőrzésre is. Az EPOL által propagált új kaszálási módszer célja, hogy kiküszöbölje az aratómunkában eddig kikerülhetetlen görnyedt testtartást, amivel napi 20—40.000 derékcavarodástól mentesíti a magyar aratómunkást. Az új kaszával az arató egyenes testtartással arat. A Thomka-féle kaszán a hozzá nem értő alig veszi észre a penge újszerű hatását. Lényeges eltérést külsőleg csak a szakemberek számára jelent. A szerdán kezdődő munka-életi kutatások bizonyítják majd be, hogy valóban csökken-e az új kasza a magyar paraszt nagy kalória-fogyasztását. Ha a kísérletek beváltják a hozzájuk fűződő reményeket, ez a körülmény fordulópontot jelenthet a magyar kaszáló és arató tömegek sorsában.

— **UI FINN LÉGIVONAL.** Stockholmból jelentik, A Stockholm Tidningen című lap jelenl Helsinkiből, hogy új finn légiutat avattak fel Helsinki és Pétamo között. A légiút 8 és fél óráig tart.

— **Megvadult bika garázdálkodása** egy marosvásárhelyi uccán. Tudósítónk jelenlét Könyven vezetésé válható szerencsétlenség történt Marosvásárhelyen a Principele Carol és a Vaida Voevod uccák sarkán. Az uttesten egy garázdálkodó az állomás felé vezette bikáját, hogy Bucuresztbe szállíttassa. A bika egy közlekedő társaságkocsit zúrt át megvadult és felrohant a gyalogjáróra ahol feldöntötte az egyik üzletből éppen akkor kilépő Fábian Mária 91 éves asszonyt. A bika megholtott a gyalogjáró szélén és rázuhant a szerencsétlen matrónára, Fábian Mária, eszméletlenül állapotban, szétzúzott bokával szállították kórházba a mentők.

Háziaszonyok figyelmébe!

„REX” hefőttés hőmérők nagy választékban

Törött „REX”-hőmérőket megjavítjuk!

KUN szaklászorész, Arad
Bul. Reg. Maria 10-
(Longyel-bár)

— **A kolozsvári katonai törvényszék hírei.** Horváth András, szatmári lakos, teletöltés és rendbontó hírek terjesztése miatt került a kolozsvári törvényszék elé. A tárgyaláson Maier Titus dr. védő igazolása valamint a tanú kihallgatásakor kiderült, hogy a feltöltés nem értett tökéletesen magyarul és így Horváth kijelentéseinek léves értelmet adott. A törvényszék az ügy tisztázása után felmentő ítéletet hozott. — **Deák Erzsébet, Váradi Endre és Tóth Dániel szatmári lakosok ellen azon a címen emeltek vádat,** hogy ez év június 15-ikén, egy esküvő alkalmával, meg nem engedett magyar dalokat énekeltek. A felvonult tanúk azt bizonyították hogy az esküvőn magyar népdalokat énekeltek, amelyeket nyilvános helyeken is igen gyakran lehet hallani. A katonai törvényszék már egy hónapja vizsgálja fogságban levő vádlottakat Maier Titus dr. védőbeszéde után egy havi elzárásra ítélte de detudták a büntetésbe a vizsgálati fogságban előírt időt s így a vádlottak szabadlábra helyezték. — **Egy rosszul sikerült határátjárás kísérlet** szerencsétl. Bordán József, Szakács Jánost és Szakács Sándort akik Erdődről, Szatmáron és Nagykárolyon keresztül akarták átlépni a határt, a katonai törvényszék egyenként félévi elzárásra ítélte.

— **Csütörtökön kísérlik át az ügyészségre az aradi 20.000 lejes zsebtolvajlás elloptott tettesét.** Néhány nappal ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy sikerült elfogni annak a zsebtolvajlásnak tettesét, amelynek szenvedő hőse Vácárescu Ioan volt, akinek zsebéből az egyik társaságkocsin való utazás közben ismeretlen tettesek kilopták 20.000 lejt tartalmazó pénztárcáját. A tettes Igna Vasile, közismert kolozsvári származású zsebmetsző, aki több ízben büntetett egyén kihallgatása során bevallotta, hogy aradi „kalandia” előtt Temesváron is „dolgozott”. Itt is sikerült neki az aradihoz hasonló értékű ékszereket lopni. A lopott tárgyak nagy részét megtalálták nála és visszaadták azokat a jelentkező károsultaknak. Igna: minden valószínűség szerint összes irataival együtt holnap fogják az aradi ügyészségre átküldeni.

INSPEKCIÓS, GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piata Avram Iancu

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új cégbejegyzési szabályokat dolgoz ki a nemzetgazdasági minisztérium

Bucuresti. Az utóbbi hetekben hozott törvényes jogszabályok, melyek a vállalatok igazgatósági tagjaira vonatkoznak, új helyzetet teremtettek a cégbejegyzések terén is.

A nemzetgazdasági minisztériumban most dolgoznak azoknak a szabályoknak az elkészítésén, amelyek szerint a jövőben a cégjegyzékekbe

törtendő bejegyzéseket eszközlik. Ezek az új szabályok rendezik a külföldi állampolgárságu részvénytársasági igazgatósági tagok kérdését is. Megállapítják egyben azt is, hogy miképpen fognak eljárni azoknak a vállalati vezetőknek az eseteiben, akiket nem vesznek fel a Nemzeti Pártjába.

Munkaerőhiány mutatkozik a mezőgazdaságban

Emelkednek a mezőgazdasági munkabérek és a további irányzat is emelkedő

A földművelésügyi minisztérium a július 9-ike és 16-ika között beérkezett jelentések alapján a következő tájékoztatást hozta nyilvánosságra a mezőgazdasági helyzetéről: Az időjárás általában kedvező, a mezőgazdasági munkálatok mindenütt teljes erővel folynak, kedvező feltételekkel. Az ország keleti és nyugati részén helyi esőzések voltak, helyenként jég is esett, ami kárt okozott (mintegy 2200 hektáron) a különböző vetésekben. A tavaszi vetés helyzete igen kedvező. A tengertermés iónak ígérkezik. A búzával kapcsolatos

munkálatoknál bizonyos vonatkozásokban emberi és állati munkaerőhiány mutatkozik. A zöldséghozam mindenütt jó. Az árpa és buza aratása folytatódik. Az árpa hozamát hektáronként 1500 kilogrammra, a buza hozamát 900 kilogrammra becsülik Olteniá déli vidékén az őszi huzát rozsdá támadta meg. 15—20 százalékos arányban. A borsóhozamot hektáronként 1200—1800 kilogrammra becsülik. A szőlőket nagyvált bevetések támadták meg és a további irányzat is emelkedő.

Hivatalosan meghatározott áron minden repcemennyiséget kötelesek átvenni az olajgyárak

A nemzetgazdasági minisztérium közleményt hozott nyilvánosságra, hogy az olajgyárak kötelesek az összes repcemennyiségeket a 43.360 számú miniszteri rendeletben meghatározott áron átvenni. A termelők jól teszik, ha készleteiket a legközelebbi olajfi-

nomító gyárnak ajánlják fel közvetlenül. Ha a gyár visszautasítja az árunak a meghatározott áron való átvételét, ezt a körülményt azonnal jelenteni kell a nemzetgazdasági minisztériumnak.

A kőolajipari részvények ellenőrzése

Bucurestiben megkezdődött a kőolajipari részvények felülvizsgálása. A tőzsdei műveletek megkönnyítésére elhatározták, hogy olyan esetekben, amikor ez szükségesnek mutatkozik, elsőbbséget biztosítanak. Ugyancsak elhatározták, hogy a nemzetgazdasági minisztérium megengedheti a nagyobb kőolajipari vállalatoknak és hitelintézeteknek, hogy a tulajdonukban lévő részvényeket megtarthatásuk és a bizottság elé csak pontos címkimutatást terjeszsenek azzal, hogy a láttamozást s a lebélyezést a minisztérium különleges bizottsága a helyszínén eszközli. A tőzsdei ügyletekről külön jelentést kell betereszteni.

A szovjetkormány meghívására magyar gazdasági bizottság utazott Moszkvába

Belgrád, (Avala.) A jugoszláv távirati iroda közli, hogy a Pozsonyban megjelenő „Esti Újság” című magyarnyelvű lap közlése szerint a szovjetkormány értesítette a magyar kormányt arról, hogy a szovjetkormány szívesen látna egy magyar delegációt, amely a két ország között megkötendő kereskedelmi és gazdasági egyezmény ügyében venné fel a tárgyalásokat az illetékes orosz körökkel. A pozsonyi „Esti Újság” értesülése szerint a magyar kormány eléget tett a szovjetkormány kérésének és a magyar delegáció már el is utazott Moszkvába, a tárgyalások megindítása végett.

Kivételek a tengerikiviteli tilalom alól

A nemzetgazdasági minisztérium kiviteli igazgatósága közölte a vámvezérigazgatósággal, hogy mindazok a tengerimennyiségek, amelyeknek kivitelére a kiviteli tilalom elrendelése óta adtak engedélyt, kivétel, képeznek a kiviteli tilalom alól.

— **ELLENŐRZIK AZ IDEGEN CÉGEKET.** A nemzetgazdasági minisztérium körlevelet intézett a kereskedelmi kamarákhoz, hogy készítsenek kimutatást azokról az idegen cégekről, amelyek fiókshellyel bírnak az országban. A kimutatásban feltüntetendő adatokra ellenőrzés szempontjából van szükség.

— **Új vám középértékek.** A vámhivatalokkal most közölték, hogy az 1029, 1030, 1289 A és B bekezdés, 1294 és 1295-ös vámtételek középértéke megváltozott.

Napirenden a buza és a kenyér árának alakulása

Topán földművelésügyi államtitkár megbeszéléseket folytatott az új gabonaárak megállapításáról és arról, hogy miképpen alakul majd ennek következtében a kenyérárak helyzete. A buza árát a kormány gazdasági bizottsága állapítja meg. A termelőknek megjelölni kell akarnak biztosítani, ugyanakkor pedig gondoskodni kívánnak arról, hogy a kenyér ára ne emelkedjék jelentősen.

— **Hivatalosan meghatározták** Bucuresti, Ilfov, Teleorman, Dâmbovita, Muscel, Arges és Prahova megyék szövő- és gyapotipari munkásainak minimális fizetését. A Monitorul Oficial legutóbbi számában a munkaügyi minisztérium rendelete jelenl meg, amely a szövőipari és gyapotipari vállalatok, ugyancsak a vargágyárak a alkalmazottainak minimális fizetéséről intézkedik. A rendelet Bucuresltre, Ilfov, Teleorman, Dâmbovita, Muscel és Prahova-megyékre vonatkozik.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

A bucuresti-i tőzsdén az irányzat valamivel élénkebb volt, bár csekély számú kötés történt csupán. A kőolajipari részvények közül a Prahova 305-ről 320-ra emelkedett.

Megelőnkült a belföldi piacon a kereskedelmi élet. Néhány nagykereskedelmi cég és egyes vállalatok közölték ügyveleikkel, hogy ismét hajlandók hitelt nyitni számukra.

A pénzügyminisztérium a kétszázalékos nemzeti hozzájárulási illetékről intézkedő 122.677-es számú rendeletének kiegészítésére körlevél érkezett a vámokhoz, amely a következőket tartalmazza: Ha az egységes vámdíjszabás szerinti középérték nagyobb, mint a számlázott ár és így a kétszázalékos illetéket ezen érték után kell felszámítani, a középértékből levonandó a mentes illetékek és adók összege, akárcsak a számla értékének felhasználása esetén. Ugyancsak mentesülnek a két százalékos felszámítása alól a behozatal esetén az állami címletek, az állami és magánértékpapírok szelvényei is.

A vámhatóságok rendelkezése értelmében a „Tanizame” termékeket a jövőben a vámdíjszabás 1729-ik szakaszának B) bekezdése szerint illetékelik. Az Eunaphot, Giljezin és Se'amol termékeket az 1732-ik szakasz szerint illetékelik. A szóda-hidroszulfid illetékelését az 1669-ik szakasz szerint eszközlik.

A Monitorul Oficial július tizenhetedik számában miniszteri rendelet jelenl meg a Besszarábiában és Északbukovinában működött mezőgazdasági kamarák és felügyelőségek személyzetének elhagyozásáról. Az elhagyozások megállapítása során Miclea Mihail termetési főnököt aki a cahuli mezőgazdasági kamaránál teljesített szolgálatot, az aradi mezőgazdasági kamara kötelekében működő soborsini mezőgazdasági hivatalhoz osztották be, termelési főnökként.

SPORT KÖZLÖNY

A nemzeti bajnokság augusztus 25-én kezdődik és december 1-én fejeződik be

Bucuresti. A Biroul Federal tegnap megtartott ülésén megállapította a nemzeti bajnokság őszi fordulójának dátumait. Eszerint a nemzeti bajnokság augusztus 25-én kezdődik és december elsején ér véget.

Az egyes dátumok a következők:

Első forduló: augusztus 25.
Második forduló: szeptember 1.
Harmadik forduló: szeptember 15.
Negyedik forduló: szeptember 29.
Ötödik forduló: október 6.
Hatodik forduló: október 13.
Hetedik forduló: október 27.
Nyolcadik forduló: november 3.
Kilencedik forduló: november 10.
Tizedik forduló: november 17.

Tizenegyedik forduló: december 1.
A következő dátumokat tartottak fenn válogatott mérkőzések céljaira:

Szeptember 6: Jugoszlávia—Románia mérkőzés Belgrádban és a két ország ifjúsági válogatottja.

Szeptember 8: Románia B)—Jugoszlávia B) Bucurestiben.

Szeptember 22: Románia—Bulgária.
Október 20: Románia—Magyarország válogatott mérkőzés Bucurestiben, valamint a két ország ifjúsági válogatottja.

Október 20: Magyarország B)—Románia B) Budapesten.

November 8: Románia—Németország Bucurestiben.

Szombaton és vasárnap Bucurestiben:

Románia atlétikai bajnokságának első számai

Bucuresti. Románia síkfutó váltó (tizpróba) és öttusa bajnokságait szombaton és vasárnap rendezik meg a következő műsorral: Szombaton d. u. 4 órai kezdettel 4x100 m.-es előfutamok, 100 m. (tizpróba), távolugrás (ifjúsági öttusa), távolugrás (tizpróba), gerelydobás (ifjúsági öttusa), 4x800 m., súlylökés (tizpróba), 200 m. (ifj. öttusa), 400 m. (tizpróba), 1500 m. (ifj. öttusa), 4x100 m. döntő. Vasárnap d. e. 9 órai kezdettel: 4x400 m.-es előfutamok, 100 m. (női öttusa), diszkosz-

vetés (tizpróba), diszkosz (női öttusa), 1500 m. (3 csapatok), rudugrás (tizpróba), távolugrás (női öttusa), gerelydobás (tizpróba), magasugrás (női öttusa), 1500 m. (tizpróba), súlylökés (női öttusa), 4x400 m. döntő, dijkiosztás. A váltóbajnokságokra a KAC, Soimia, Venus, Viforu! Dacia, St. Roman és UDR csapatai neveztek be. a tizpróba banevezettek katonai szabadságot kapnak.

A Szablóczky Kupa-mérkőzések vasárnapi bíróküldése

A Szablóczky kupa vasárnapi mérkőzéseinek bíróküldése a következő:

AAC-pálya: 9.30 órakor: Gloria—Unirea, bíró: Schneider. 10.45 órakor: ASTRA—Hakoah, bíró: Pálffy. 5.30 órakor: Bírök—Crisana, bíró: Manea. 6.45 órakor: ATE—AAC, bíró: Kalmár.

A bírótiszták felkéri azokat a tagjait, akik a futballcsapokban játszanak, hogy szerelvényükkel együtt 5 órakor jelenjenek meg az AAC-sporttelepen.

Ujabb 100 méteres hátuszó világrekord

Newyork. Adolph Kiefer, a 100 m.-es hátuszás ismert amerikai világrekordere, aki rekordját 1 perc 04.8 mp.-cel a berlini olimpián állította fel — a szombati versenyen ezt a rekordot 1 perc 04.7 mp.-re javította.

Olaszország atlétikai bajnokságain Lanzi kintőnben szerepeit

400 m.-en 47.9 mp.-cel, 800 m.-en 1 p. 50.9 mp.-cel győzött és 4x400 m.-es váltócsapata 3 p. 17.6 mp.-cel új olasz rekordot állított fel. Diszkoszvetésben 1. Oberweger 45.88 m., távolugrásban 1. Maffei 708 cm., hármasmugrásban 1. Battaglio 14.39 m., magasugrásban 1. Tanghetti 188 cm., 5000 m.-en 1. Mastroneri 15 perc 14 mp.

AAC—ATE törpe-mérkőzés. A két csapat fél-nárom órakor játszik az AAC sporttelepen. Utána 3.45 órakor Kolping—Fogarasi üzem futballmérkőzés lesz.

ASTRA—FITA 3:2 (1:0). Barátságos mérkőzés Gebauer játékezetése mellett. Góllövők: Mayer, Sajji, Szikula, illetve Covaşdean és Ravis.

AAC VEGYES—FOGARASI ÜZEM 3:3 (2:0). Góllövők: Batrin (2) és Zitkovics, illetve Péter (2), Ricsán. Bíró: Feder.

O Magyar—horvát teniszmérkőzés Zágrábban. Budapest. Szombaton és vasárnap magyar—horvát teniszmérkőzés lesz Zágrábban azon alkalomból, hogy a horvátok önálló teniszszövetséget alakítottak Magyar részről az egyeseket Asbóth és Szigeti, a párost Gábor és Stolpa fogja játszani míg a horvátok Miticset és Palladát állítják szembe a magyar játékosokkal.

O 15 éves új dán uszócsoda bukkant fel Grete Jörgensen személyében, aki az Aerefundban tartott uszóversenyen a 100 m.-es női hátuszásban 1 perc 19.8 mp.-es kitűnő idővel legyőzte R. Iivert a sokszoros világrekordernőt, akinek az ideje 1 p. 20 mp. volt.

A Kolozsvári AC országos teniszversenye

A Kolozsvári Athletikai Club 1940 július 25., 26., 27. és 28. napjain a KKE teniszpályáján országos teniszversenyt rendez a következő versenyszámokkal: 1. Férfi egyes I. o. Kolozsvár város bajnokságáért. 2. Női egyes I. o. Kolozsvár város bajnokságáért. 3. Férfi páros I. o. Kolozsvár város bajnokságáért. 4. Vegyes páros I. o. 5. Férfi egyes II. o. 6. Női egyes II. o. 7. Férfi páros II. o. 8. Vegyes páros II. o. 9. Verseny a KAC ifjúsági kupájáért.

Feljegyzések: 1. A versenyen a Román Teniszszövetség versenyszabályai érvényesek és indulhat minden a Szövetség által igazolt amatőr játékos.

2. A II. o. versenyszámokban azon játékosok vehetnek részt, akik nem szerepelnek a Teniszszövetségnek 1939. évre összeállított hivatalos I. o. ranglistáján. Páros számokban helybeli egyesültektől csak teljes pár-nevezéseket fogadunk el.

3. Az ifjúsági kupa versenyeken 1922 vagy későbbi évben született versenyzők indulhatnak. Az ifjúsági versenyzők születési évüket a versenyek megkezdése előtt minden külön felszólítás nélkül születési bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

4. Díjazás: tiszteltéj, plakett vagy érem az összes helyezetteknek, ha legalább 8 induló van.

5. Nevezési díj: I. o. 120 lej az egyes, 100 lej a páros versenyszámokban egyénenként, a II. o. 100 lej az egyes, 80 lej a páros versenyszámokban egyénenként. Az ifjúsági kupánál a nevezési díj 500 lej csapatonként.

6. Nevezési zárlat: 1940 július 24. este 7 órakor. Sorolás ugyanakkor a verseny színhelyén. A nevezések Tirscher Miklós címére, Piața Unirii 7. sz. (Telefon: Hitelbank 26.33.) intézendők. Nevezési díj nélkül és elkésve érkező nevezések figyelembe nem vétetnek. Nevezések indoklás nélkül visszautasíthatók.

7. A versenyen „Continental 1940” labdát fognak használni. A versenyidő reggel 7 órától este a sötétség beálltáig. A versenybizottság naponként este kiírja a következő napi játékeosztást. Az a játékos, aki a kijelölt időben nincs jelen, visszalépettnek tekintetik. Minden versenyző köteles a rendezőség felkérésére bíraskodni.

8. Az 1. és 3. versenyszámok döntőiben 3, az összes többi számokban 2 nyert szett szükséges a győzelemhez.

9. Minden vidéki versenyzőnek kedvezményes eljárást és elszállítását biztosít a rendezőség, ha ebből igényét legkésőbb július 22.ig bejelenti a rendezőségnek.

A Szeged FC Szabadkán vendégserepel

Belgrád. A Szeged FC szombatra és vasárnapra Szabadkára kapott meghívást. A magyar csapat szombaton Bácska válogatottjával, vasárnap pedig a ZSAK együttesével fog mérkőzni.

O A budapesti MAFC teniszversenyének meglepetése az, hogy a női egyes döntőjében Szilvásvy legyőzte Somogyi országos bajnoknőt 1:6, 6:2, 6:2 arányban.

TEKESPORT

PRIETENI NYERTE AZ EMLÉKZÁSZLÓ VERSENYT. Mint már megírtuk, a Prieteni és Infratirea klubközi emlékszólóversenyt rendezték, melynek első fordulóját vasárnap, míg a másodikat csütörtökön játszották el. Az első forduló eredményeit már keddi számunkban közöltük, most pedig a csütörtöki mérkőzésekről számolunk be az alábbiakban:

INFRAIREA—PRIETENI 184:179. Érdekes mérkőzésben találkoztak a csapatok a Prieteni-pályán, mely végig nyílt küzdelem volt és csak az utolsó menetben dönt el az emlékszóló sorsa. Az Infratirea megismételte vasárnapi eredményét és újra 184 fát ütött 44+58+31+51-es meneteket játszva, összeredménye tehát 368 fa lett. A Prieteni ezúttal gyengébben játszott és 52+35+35+57-es részeredményei következtében ezúttal 179 fa eredményt ért el, a vasárnapi 195-ös eredményével együtt az elért fák mennyisége 374 lett, így hat fával lett győztes és az emlékszóló nyertese. Bíró: Macian. Infratirea: Illés, Tucuedan, Pascu, Schneider, Schauer, Torsan, Böhm III, Barbieri, Böhm I, Kiss, Nedici Bali. — Prieteni: Wittmer, Filipás, Orbán, Renich, Böhm II, Bojváry Strzalka, Butyka, Miłoszav, Ermesz Lipriczky Rosenzweig.

A B. csapatok mérkőzését ismét a Prieteni nyerte meg 73:69 arányban, így a múlt heti 91:89-es eredményt egyesítve, végeredményben a Prieteni 164:158 arányban, ugyancsak hat fával győzött. Bíró: Oligorăscu Stefan.

AZ INFRAIREA EGYÉNI VERSENYE szombaton este 8 órakor kezdődik a Nagy Béla-évendégző versenypályáján, mikor is hat első helyezett értekes tiszteltéjijazásban részesül.

E verseny keretében látja vendégül az Infratirea és Prieteni a kolozsvári tekesport egyik előkelő reprezentánsát a Victoriát, mely csapat első mérkőzését a Huszarosok pályáján, majd délután nap délután 4 órakor a Prietenivel, majd délután 6 órakor az Infratireával mérkőzik a Nagy Béla-évendégző pályáján.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JULIUS 20.

Bucuresti. Radio Románia, 13: Időjelzés kulturális közlemények vizállásjelentés, művészeti sport és különféle közlemények. 13.20: A királyi zárdazred zenekara 14: Hírek 14.30: Lemezek. 19: Közlemények.

Radio Románia, 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia, 20: Időjelzés. Constantin Noica előadása: A fájdalom osztályozása. 20.15: Rodica Bujor dalokat énekel. 20.40: Hírek 21: A Lucacafarul-zenekar. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20 Hírek a külföldre franciául, németül, olaszul és angolul. 22.40: Th. Rogalski és Josif Prunner kétzonhangversenye. 23: Lemezek.

Budapest, 13.10: Parkas cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Mesék. 17.45: Időjelzés időjárásjelentés, hírek. 18.15: Technikai tanácsok. 18.45: Zongorahangverseny. 19.15: Csevegés. 19.45: Rádiózenekar. 20.25: Hangjáték. 21.30: Nemzetközi kérdések. 21.45: Balatoni est. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Kurina cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Belgrád, 13: Rádiózenekar. 14: Népdalok. 14.30: Hírek. 14.50: Lemezek. 15.40: Hírek. 18.45: Népdalok. 19: Hangjáték. 19.20: Lemezek. 20.10: Hírek. 20.20: A Nemzet Órája. 20.40: Népdalok. 22.40: Hírek. 23: Rádiózenekar. 24: Táncczene.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Legújabb jelentéseink:

A német légihaderő folytatta támadásait Anglia ellen

Berlin. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A német repülők változatlan heves-séggel folytatják támadásaikat Nagybritannia ellen. Bár július 16-án az időjárás kedvezőtlen volt, ez nem gátolta meg a németeket abban, hogy az angol szigeteken nyugtalanságot idézzenek elő. Észak-Skóciát és a Scapa Flowt eredményesen bombázták. A Firth of Forth öbölben négy kereskedelmi hajót 24 ezer tonna ürtartalommal felgyújtottak és a Thourzo

öböl berendezését is sikerrel bombázták. Július 17-én az oasbournei üzemek ellen folytattak támadásokat. Ugyanez történt a portlandi kikötőben is. Groenock mellett egy nagy felszerelési üzemet bombák találták el. Quesant szigetét német csapatok foglalták el. Ennek a szigetnek rendkívül fontos jelentősége van, mert innen a bresti hajózási forgalmat lehet ellenőrizni.

Moszkva nem adott tanácsot Londonnak a burmai hadianyagszállítások ügyében

Moszkvából jelentik: A Tass távirati iroda közli Churchillnak az alsóházban tett kijelentéseit a Burman keresztül történő hadianyagszállítások beszüntetése ügyében. Leszögezi a szovjet távirati ügynökség, hogy a fenti kérdésben a brit és a szovjet kormány között semmiféle megbeszélés nem történt és a Szovjetunió nem adott

tanácsot Angliának. Egyedüli tény, hogy Butler angol külügyi államtitkár közleményt iuttatott el Maiski londoni szovjet nagykövetnek a Burman keresztül történő hadianyagszállítások ügyében és ismertette a nagykövet előtt az ebben az ügyben kötött angol-japán megállapodást. (Rador.)

Anglia brit szolgálatba állította a lefoglalt francia kereskedelmi hajókat

London. (Rador.) A Reuter-iroda jelenti: A kereskedelmi hajózási minisztérium jelenti, hogy a brit királyság kikötőben levő francia kereskedelmi hajókat a brit kormány az ország védelmének érdekében igénybevette. A háború végén a hajók használatáért fizetni fognak és azokat visszaadják Franciaországnak. Ezek a hajók most angol zászlók alatt közlekednek, de fel fogják huzni ra-

juk a francia lobogót is, hogy a „szabad franciák” láthassák, miszerint együttműködnek Franciaország és Európa felszabadításáért folyó harcban. Számos francia tengerész és tengerésztiszt elfogadta az angol kormány ajánlatát, hogy továbbra is ugyanazonok a hajókon szolgáljanak. A munkafeltételek ugyanazok, mint amelyeket a brit tengerészet számára állapítottak meg.

Windsor Edwardot azért menesztették, mert tiltakozó levelet írt az angol királynak az oráni eset miatt

Vichy. A Tangerben megjelenő Petit Journal című lap — mint az Evenimentul című lap közli — az alábbiakban számol be Windsor Edward bahamai fő kormányzóvá való kinevezésének előzményeiről:

„A francia-német fegyverszünet megkötése után a herceg elégedetlenségének adott kifejezést az angol kormány politikája miatt.

Az oráni incidens után Windsor Edward tiltakozó levelet intézett öccséhez, VI. György angol királyhoz. A windsori herceg vesélyessé válható magatartásának ellensúlyozása képen Churchill angol miniszterelnök kieszközte, hogy a volt angol királyt a Bahama-szigetek fő kormányzójává nevezzék ki.”

Gibraltárt támadta és angol hajóegységeket bombázott az olasz légihaderő

Rómából jelentik: A Stefani-iroda közli a negyvenedik számú olasz hivatalos harctéri jelentést, amely így szól: Egy légi alakulatunk 3200 kilométeres távra kedvezőtlen körülmények kö-

zött történt átrepülése után Gibraltár fölé érkezett, ahol eredményesen bombázta az ottani erődítményeket és katonai célpontokat. Egy másik légi rajunk ellenséges hadihajót fedezett fel, amint

épp a Szicília csatornán akart áthaladni, a hajót bombaáralát érte és olyan súlyosan megrongálódott, hogy jegénysége kénytelen volt sorsára bízni. A Földközi-tenger keleti részén egy ellenséges tengeralattjárót elsüllyesztettünk.

Róma. Arról az ismeretlen nemzetiségű szállítóhajóról, amelyet az olasz légierők tegnap Szicília partjai mentén bombáztak, ma megállapították, hogy 15.000 tonnás angol ciszternahajó volt, amely Máltába igyekezett rakományával. Az olasz légierők bombázása oly erős volt, hogy a jegénység mentőcsónakokba szállva otthagyták a hajót, amely most súlyosan megrongálva bolyong a Földközi-tengeren.

Minisztertanács Bucarestiben

Bucarestből jelentik: Gigurtu miniszterelnök elnöklétével pénteken este 19 órakor minisztertanács vette kezdetét. Ezen a zsidó elemeknek a Nemzet Pártjának megszervezésével kapcsolatban, valamint az új államrendszerrel történő összefüggésben való elhelyezkedését tárgyalták meg. Megfelelő javaslatokat dolgoztak ki és a minisztertanács 20 óra 40 perckor ért véget.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

Tokió. A japán sajtó leszögezi, hogy a most megalakult japán kormány három irányban sürgős tevékenységet kell kifejtenie. 1) Politikai és gazdasági újirányozást kell teremtenie a távolkeleti és az ottani déli államok között. 2) Sürgősen rendeznie kell a japán-olasz-német, a japán-orosz s a japán-angolszász viszonyt. 3) A belpolitikában gyökeres változásokat kell végrehajtani.

A lapok hozzáfűzik, hogy nincsenek meglegedve a burmai kérdés megoldásával és nem szabad tűnni, hogy Anglia és Amerika beavatkozhassék Japán ügyébe. Végül azt ajánlják, hogy Japán nyíltan közeledjék a tengelyhatalmakhoz.

A japán sajtó általában nem tartja őszintének Anglia engedékenységét a burmai kérdésben és csupán azzal magyarázza a jelenlegi angol álláspontot, hogy részben a három hónapos szállítási tilalomra vonatkozó időtartam illuzorikus, mert ebben az időszakban szállítási ügysem lehet, másrészt, mert Anglia jelenleg a német támadás előestéjén kritikus helyzetben van.

Newyork. Morgenthau amerikai pénzügyminiszter a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az Amerika által zárolt francia hitelekre és követelésekre vonatkozólag a francia kormányt illeti meg a határozathozatal és döntés joga. Ezt a kijelentést úgy tekinthetik, hogy Amerika nem idegenkedik a gondolatától, hogy Pétain kormányát Franciaországban hivatalosan is elismerje.

Stockholm. (Rador.) Az Aftenbladet című lap az Angliát védő Churchill vonalról írva közli egy angol tiszt rövid nyilatkozatát. Eszerint az Angliában való esetleges partraszállást összehasonlítva a galipoli partraszállással meg kell állapítani, hogy az utóbbi valóságos „gyerekjáték” volt ahhoz képest, ami a németeket várja a brit szigeten.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés-árak előre fizetendő.

OKTATÁS

Érettségizett fiatallembert korrepetálás végett keresek. Címre a kiadóba kérek. 3236

ALKALMAZÁST KERES

Ápolónőnek, vagy gyermekekhez ajánlók azonnalra is középkorú, jobb nő. Címre a kiadóban. 3241

LAKÁS

Modern, háromszobás, összkomfortos lakás a centrumban azonnalra is kiadó. Str. Eminescu 41. 3238

Háromszobás, összkomfortos lakás azonnalra kiadó. Str. Cosbuc 15. házfelügyelő. 3239

Ötszobás, összkomfortos lakás I. emeleten és földszinten két szoba irodának a Str. Moise Nicoara 9-11. ajatt azonnalra kiadó. Érdeklődni: Piata Plevnei 3., özv. Kaudersnénál. 3228

November 1-re keresek háromszobás, uccai, feltétlen tiszta lakást a központban. Címre a kiadóhivatalban. 3237

Szép, butorozott, uccai szoba kiadó azonnalra és egy egyszobás lakás. Str. Eminescu 44. 3243

Egyszoba, konyha, fürdőszoba, előszoba és kamrából álló modern lakás kiadó. Bul. Carol 50.

Str. Mocioni 20. szám alatt négyszobás, modern lakás terrasszal azonnalra is kiadó. Érdeklődni lehet Piata Mihai Viteazul 11. szám alatt.

VÉTEL - ELADÁS

Kifogástalan, mély gyermekkosci eladó. Cím: Bul. Regele Ferdinand 54. II. em. 3242

Eladó: vizkiöntő kagyló, új vaslábas kertipad, kis divány és fotelok, zsirci, vasztó öntöttvas üst. Str. Ioan Slavici 8., Grădiste. 3230

21 drb. vorkshire hizó, 180 kg. átlag, eladó. Bisztriczky, Ghioroc. 3222

Bőröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők, nagy ebédlőszőnyegek, 2 darab kelin asztalterítő, festmények, eladók. Str. Moise Nicoara No. 9-11., I. emelet.

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőségi betáblázásra. HATSCHER Ingatlanforgalmi iroda. Arad Bul. Carol 46 (Lakás ugyanott) Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLÉK

Butort, szőnyeget, írógépet, kasszát ezüsttárgyakat, antik ókszeri veszek állandóan a legmagasabb árrban. Keresni megvételre olcsó zongorát és pianót. Zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo, Fischer Eliz-palota. 2997

PUHA ÓLMOT VESZÜNK Címre a kiadóban